

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

ANUL XIV Nr. 697

VINERI 25 IULIE 1958

12 PAGINI, 1 LEU

De Ziua aviației

VENIȚI
CU NOI
ÎN

CEREȚI
CAIETUL
DE
JOCURI

CROAZIERA PRIETENIEI

participând
la concursul
de jocuri
distractive

chioșcarului
dvs. sau la
organizațiile
A. R. L. U. S.
din toate
localitățile

PRIN CINCI REPUBLICI

de Ion Moraru

secretar adjunct al Consiliului
General A.R.L.U.S.

După cum s-a mai anunțat la 23 iunie o delegație de lucrători ai A.R.L.U.S., compusă din cinci persoane, a plecat în Uniunea Sovietică pentru a cunoaște realizările popoarelor sovietice și a studia activitatea unor instituții culturale de masă, în vederea unui schimb de experiență.

Programul călătoriei noastre s-a dovedit extrem de variat și de interesant. El ne-a oferit prilejul să luăm cunoștință de marile înfrățiri economice și culturale a cinci republici, care ocupă un loc important în frățesca familie a popoarelor sovietice, să înțelegem mai bine, în totalitatea lui, grandiosul proces de construcție comunistă ce se desfășoară pe întregul teritoriu al Uniunii Sovietice.

Dar vizita noastră a fost interesantă mai cu seamă datorită caracterului ei concret de lucru. La Moscova sau Leningrad, Riga, Vilnius sau Kaunas, Kiev sau Chișinău, pretutindeni unde ne-am aflat, am fost ajutați, cu acea soliditate, cu acea căldură a inimii caracteristică omului sovietic, să realizăm în cel mai bun mod scopul vizitei noastre. Totodată, ni s-a oferit mereu prilejul de a vorbi despre activitatea noastră, de a împărtăși din experiența Asociației noastre.

La Moscova am avut o întâlnire cu membri ai conducerii Asociației de prietenie sovieto-romină: Evgheni Afanasenko, ministrul învățământului public din R.S.F.S.R., președintele Asociației, cunoscuta scriitoare Vera Inber, Ana Tukanova, adjunct al ministrului Culturii din R.S.F.S.R. și alții. Cu acest prilej am aflat despre însuflețirea cu care opinia publică sovietică a primit vestea înființării acestei Asociații-Mii de telegrame și scrisori, sosite din toate colțurile țării de la oameni de cele mai diferite profesii au salutată inițiativa organizării Asociației de prietenie sovieto-romină, dezvăluind dorința unanimă de a cunoaște și mai bine viața poporului român, de a stabili cu noi relații de prietenie și colaborare și mai strinse.

Cu ocazia acestei întâlniri am luat cunoștință de planul de lucru al Asociației. Foarte bogat și complet, el cuprinde un vast program de manifestări închinat realizărilor economice și culturale țării noastre.

În timpul sederii noastre la Moscova, am avut plăcutul prilej de a lua parte la o serbare a prieteniei sovieto-romine, organizată de Asociația de prietenie sovieto-romină în vastul parc de cultură și odihnă „Maxim Gorki”. Mii de moscoviți au fost prezenți ascultând cu interes expunerile despre țara noastră, făcute de tovarășii E. Afanasenko și A. Grebnev, redactor șef adjunct al ziarului „Izvestia”,

DIN SUMAR:

■ O discuție despre respectul pentru femeie
(pag. 2-a) de Victor Birlădeanu

■ Pentru triumful rațiunii
(pag. 3-a)

de M. Mihail

■ Vom locui în case din mase plastice?
(pag. 4-a) de V. M.

■ „Meciul secolului”
(pag. 12-a)

de M. Bănuș

(continuare în pag. 11-a)

Romanul lui A. Bek

Romanul „Viața lui Berejkov” *) e un roman excepțional din mai multe puncte de vedere: și ca problematică, și prin compoziția sa, și ca stil. Noua lucrare a lui Alexandr Bek continuă tradiția vestitelor romane de construcție din epoca planurilor cincinale, cum sint „Și a fost ziua a doua” și „Pe nerăsuflăte” de Ehrenburg, „Energia” de Gladkov, „Soti” de Leonov, „Hidrocen-trala” de Marietta Șaghinian și altele.

Noutatea și originalitatea stilului decurg din faptul că rezultatul efortului scriitoricesc nu este dat a posteriori, ci dimpotrivă, scriitorul dă impresia că nu a prelucrat de fel „materialul brut”, invitându-l, parcă, pe cititor să-l asiste în activitatea sa de „convorbirist”.

Procedul de stilului o vioiciune deosebită. De multe ori, continuarea povestirii nu depinde numai de existența, deocamdată potențială a materialului faptic, ci și de preocupările povestitorului, de timpul liber de care dispune, de sal-turile, citeodată capricioase ale „amintirilor” sale.

Alexandr Bek ne menține mereu în atmosfera „convorbi-

vorbiristul” se retrage, nefăcând altceva decât să „asculte după toate regulile artei”.

Și problematica e în multe privințe asemănătoare romanelor din epoca primelor planuri cincinale. Romanul cuprinde o serie de date interesante din anii primului război mondial și de după revoluție, prezentate memorialistic, subiectul epic închegându-se abia după ce pătrundem în epoca sovietică, în anii reconstrucției, când toate amintirile se centreză în jurul unei singure probleme: apărarea tinărului stat socialist aflat în încercuirea capitalistă. După primul război mondial devenise evidentă însemnătatea aviației pentru apărare, iar statul sovietic avea nevoie de o aviație puternică pe care și-o asigurase în parte cu motoare cumpărate din străinătate. Evident, o atare situație de dependență nu putea fi tolerată, așa încit un grup de tehnicieni, în frunte cu Berejkov, primește însărcinarea de a proiecta primul motor de aviație sovietic. Întreg romanul e de fapt povestea împlinirii acestei sarcini... Zece ani a durat bătălia. Dar pînă la urmă victoria a fost deplină... Motorul sovietic s-a dovedit mai bun decât cele din Apus.

Peripețiile construcției primului motor de avion sovietic nu pot să nu-l contamineze, să nu-l pasioneze pe cititor. Deși abundă în amănunte tehnice, romanul se citește pe nerăsuflăte, printre altele și pentru faptul că autorul știe să-l familiarizeze rapid și sugestiv pe cititor cu detaliile necesare înțelegerii problemelor tehnice concrete.

În sfârșit, mai trebuie subliniată o asemănare: în noul roman, ca și în „Soti” sau „Energia” se simte suflul viu al ofensivei victorioase a socialismului care, ca un tăvălug striveste viața veche, rutinală, patriarhală. Contrastul între noul pe care-l aduce socialismul și vechea Rusie a

„fundurilor de provincie” e izbitor. Cît de elocvent este, de pildă, următorul amănunt: problema nu se rezumă la proiectarea motorului, nici chiar reușita prototipului la proba de încercare nu rezolvă încă totul; principalul e să asiguri producția în serie. În consecință se trece la construirea unei uzine. Tabloul e în mare măsură asemănător cu cele din romanele „Soti” al lui Leonov, „Și a fost ziua a doua” al lui Ehrenburg, sau „Oameni dintr-un fund de provincie” al lui Malișkin. Șantierul e dominat de mulțimea lăranilor ce se „transformă” lucrînd. Mai mult, aceiași oameni, salahorii de ieri, devin minutorii noilor mașini. La început, totul merge prost... nici un rezultat... pînă cînd, la un moment dat, — o izbîndă!

Dacă am afirma despre romanul „Viața lui Berejkov” că e numai o minunată ilustrare, vie, a eroicelor realizări ale poporului sovietic și tot ar fi suficient spre a recomanda volumul, recent tradus, ca o lectură deosebit de instructivă, pentru tineret în special. Dar, în afară de faptul că romanul „Viața lui Berejkov” ne poartă succesiv prin diverse perioade istorice, el oferă în același timp un reușit exemplu de forță educativă a socialismului prin persoana eroului principal, Berejkov, care parcurgînd un drum greu dar plin de învățăminte, ajunge să-și dedice în întregime forțele unei înalte misiuni

patriotice. Iată de ce sintem îndrituiți să considerăm traducerea în românește a romanului „Viața lui Berejkov” ca un eveniment literar de cea mai mare însemnătate.

Alexandr Bek nu idealizează de fel istoria, nu-i ascunde umbrele, nu cocoloșește nimic, ci relatează esențialul. Și totuși, chiar și atîta e suficient pentru ca lumina să inunde în asemenea măsură existența oamenilor, încît umbrele, greutatea și piedicile, să apară în fața lor doar ca simple asperități ale unui urcuș care, pînă la urmă, nu se poate să nu fie escaladat.

E atît de reconfortant să privești de pe culmea povirnișului prăpăstiile pe care le-ai biruit! Abia atunci înțelegi de ce în epoca socialismului omul este de neînvin.

Mihai Novicov

ELENA KOROTAIIEVA (7 ani, Moscova)

Autoportret

O discuție despre respectul pentru femeie

Principiile umaniste au pătruns atît de adînc și organic în viața societății sovietice, încît au devenit ca aerul pe care-l respiră oamenii în fiecare zi, fără să mai acorde atenție acestei operații normale a organismului omenesc. Una din laturile cele mai de seamă ale acestui umanism de fiecare zi este grija pentru femei, pentru mame, pentru munca, sănătatea, viața lor. Această grijă nu are un caracter festiv, nu se manifestă numai de opt partie sau la alte date solemne, ci trăiește în mii de aspecte ale traiului de fiecare zi.

Se știe că reducerea zilei de muncă, efectuată în toate ramurile economiei naționale a U.R.S.S., ca urmare a indicațiilor Congresului XX al P.C.U.S., a avut un efect deosebit de binefăcător îndeosebi în viața femeilor care și-au putut spori timpul acordat odihnei, treburilor gospodărești, dar mai ales educației copiilor.

O interesantă campanie a purtat în paginile ziarului „Literaturnaia gazeta” scriitorul Vladimir Nemțov în legătură cu respectul către femeie. Un articol al său apărut în luna ianuarie a anului trecut a stîrnit un alit de puternic ecou în mase încît la redacție s-au primit după aceea mii de scrisori de la cititori în care opiniile din articol erau discutate, sprijinite sau respinse.

Vladimir Nemțov ridică în primul rînd problema categoriilor

de munci potrivite sau nepotrivite pentru femei. Într-un spirit de profundă grijă nu numai pentru sănătatea, ci și pentru **feminitatea** femeii, pentru împlinirea însușirilor ei fizice și morale, pentru capacitățile ei materne, autorul se ridică împotriva folosirii femeilor la unele munci prea grele pentru forțele lor, propunînd în același timp mecanizarea altora. Propunerile scriitorului au stîrnit un răsnet puternic în mase provocînd luarea de măsuri operative, concrete de către unele din întreprinderile criticate.

Astfel, uzina mecanică din Podolsk, care fusese criticată pentru slabă mecanizare a muncii femeilor din atelierul de format al turnătoriei, a realizat un nou sistem de bandă rulantă care înlățește mult munca formatoarelor.

Recent, în alte articole ale sale — unul publicat în aprilie, iar altul în iulie al acestui an — Vladimir Nemțov ridică și alte probleme de importanță obștească în legătură cu respectul către femeie și ușurarea muncii femeilor. Printre altele, scriitorul pune cu tărie problema acordării unei anumite priorități fetelor la intrarea în școli cu un profil mai potrivit posibilităților lor fizice: școli comerciale, culinare, de igienă etc.

Cu indignare se ridică Vladimir Nemțov împotriva tendinței unor scriitori nelegați de viața de a romantiza, aureola, poeti-

za muncile grele către care se îndreaptă uneori tinerele atrase de ispița cîștigurilor mari.

Unei critici acerbe este supusă povestirea lui I. Ilciiov „Iubire mindră”, publicată în „Zvezda” nr. 6 pe 1957, povestire în care se creează o adevărată aură de glorie în jurul dorinței unei fete de a deveni artificier în mina — muncă pentru care și bărbaiilor li se cere multă rezistență fizică și îndrăzneală.

În același timp, scriitorul respinge și tendința ațtor autori care în povestiri pentru copii și tineret redau naturalist felul de a vorbi al unor elemente de la periferia societății, limbajul de mahala sau argoul puscărișilor. În aceste „mostre” de limbaj se găsesc numeroase exemple de expresii insultătoare la adresa femeilor, expresii care nu s-de natură să educe în rîndurile tineretului respectul față de mamă, soră, soție, tovarășă de muncă.

În articolele lui Vladimir Nemțov sint trecute în revistă și numeroase alte forme sociale de manifestare a respectului față de femeie — de la mecanizarea curățeniei în ateliere la necesitatea perfecționării formei scuterului sovietic spre a permite o ședere mai comodă, mai grațioasă însoțitoare, de la grija pentru aspectul educativ al programelor de televiziune, pînă la grija pentru pregătirea fetelor în școli în vederea unor meserii potrivite pentru ele. „Măruntișuri” sau lucruri mari — toate își au importanța lor în realizarea climatului social de respectare a femeii.

Căci, pe bună dreptate, autorul subliniază că toate aceste aspecte izvorăsc în fond din marea, imensa grijă, care constituie însăși una din caracteristicile statului socialist sovietic, față de viața omului simplu, față de viața aceleia căreia natura i-a încredințat mărtețul și greul rol de a naște și de a crește oameni.

Victor Birlădeanu

CARNET

Editura de stat pentru literatura din Moscova va scoate de sub tipar un volum de versuri din opera lui Mihail Eminescu. Volumul va cuprinde peste 100 de poezii, dintre cele mai reprezentative pentru opera poetului.

Cu prilejul apropiatei conferințe a scriitorilor din țările Asiei și Africii, la Tașkent se va deschide o expoziție a cărții la care vor fi prezentate mai bine de 2.500 de lucrări ale scriitorilor din Orient. Una din sălile expoziției va prezenta cărți ale scriitorilor arabi, turci, chinezi, japonezi ș.a. traduse în limba rusă și în limbile republicilor din răsăritul Uniunii Sovietice. O altă sală va fi consacrată literaturii orientale sovietice.

La Pekin s-a deschis o expoziție de artă plastică sovietică, în cadrul căreia sint expuse 600

de lucrări de pictură, grafică și sculptură.

În toamna acestui an, la București, Geneva și Bruxelles vor avea loc concursuri muzicale internaționale.

În vederea acestor concursuri, la Moscova au și fost selecționați participanții. Pentru Concursul internațional de canto, flaut și trombon de la Geneva, ale cărui condiții prevăd participarea exclusivă a unor tineri muzicieni, au fost aleși reprezentanți între 16—30 ani.

La Concursul internațional al acordeoniștilor de la Bruxelles, Uniunea Sovietică va fi reprezentată de asemenea prin tineri interpreți, acordeoniști V. Galkin și B. Beșamîntî.

În ce privește Concursul internațional de pian și vioară „George Enescu” care se va desfășura între 5—15 septembrie la București, numele participanților vor fi anunțate ulterior.

rii” (romanul e într-un fel istoria unei „convorbiri”), prezentînd întotdeauna locul, timpul, împrejurările. De pildă, Berejkov insistă ca amindoi să se deplaseze la cîteva zeci de kilometri de Moscova, unde pot fi aflate rămășițele prototipului unui fel de tanc, poreclit „monstru” de țărani localnici și construit în anii primului război mondial. Eroul îl urcă pe „besedick” în motocicletă și primele date i le comunică din goana mașinii. Alteori „convorbiristul” e invitat în salonul locuinței tehnicianului unde, împreună cu familia și prietenii, petrec „o noapte albă” în așteptarea rezultatelor experimentării în aer a noului motor (sintem în 1936) sau, exasperat că nu poate da de Berejkov, autorul irumpe în biroul omului „ocupat peste măsură”, obligîndu-l aproape să-și continue amintirile ș.a.m.d. Pe de altă parte, nici unghiul de vedere nu e întotdeauna același: sint capitole în care „convorbiristul” rezumă ce i-a povestit anterior Berejkov, sau dă unele informații suplimentare pe care acest „om interesant”, din modestie sau delicatețe, nu i le-a comunicat personal. Multe capitole constituie un fel de ste-nogramă a povestirii lui Berejkov: îndată ce omul s-a încăl-zit și și-a „dat drumul”, „con-

*) Cartea Rusă, 1958; traducere de C. Moldoveanu și N. Stănescu.

PENTRU TRIUMFUL RAȚIUNII

Poate că niciodată cuvântul petrol nu a putut fi atât de des întâlnit în presa occidentală ca în ultimile două săptămâni. De la 14 iulie, când Irakul s-a proclamat republică, și când cel mai sensibil termometru al finanțelor capitaliste, bursa din City, a înregistrat o gravă scădere a acțiunilor marilor trusturi „British Petroleum Co” și „Royal Dutch Shell”, s-a putut prevedea cu destulă ușurință cum vor evolua evenimentele din Orientul Mijlociu.

În 40 de ani de când s-au instalat în această regiune a globului, marile monopoli petrolifere au știut să facă față dificultăților provocate de configurația statelor arabe, create după un complicat joc al intereselor și rivalităților dintre trusturile engleze și cele ame-

concilii despre care presa cea mai bine informată nu află niciodată nimic, cartelul internațional al petrolului a deliberat îndelung asupra politicii de viitor pe care ar trebui să o adopte guvernele respective spre a apăra interesele în primărie ale celor 8 trusturi. Ce se va fi hotărât la aceste concilii secrete nu se știe, dar nici nu e greu de bănuț. Mai ales că astăzi, după cele petrecute în ultimele două săptămâni în Orientul Mijlociu, presa burgheză din Franța și-a permis să dea puțin la o parte perdeaua, după care conspiră de mult la provocarea unei mari conflagrații diplomației înfierbântați din capitalele S.U.A. și Angliei. Ziarul „France-Spir” a publicat zilele trecute un articol în care arată că in-

dard Oil, ai cărui reprezentanți dictează în toate organele ierarhiei guvernamentale.

Pentru redobândirea profiturilor pierdute și pentru salvarea celor în perspectivă de a fi pierdute, guvernele american și englez nu au săvâșit să se aventureze într-o acțiune care poate atrage o conflagrație mondială. Atrăgând cu toată seriozitatea atenția guvernelor respective asupra gravității momentului, guvernul sovietic — care nu poate rămâne indiferent la ceea ce se petrece lângă frontierele U.R.S.S. — a propus o intrunire imediată la cel mai înalt nivel, pentru curmarea conflictului militar în Orientul Apropiat și Mijlociu.

Puternica presiune a opiniei publice mondiale, unanim favorabilă unei întâlniri imediate a conducătorilor de state, a zădărnicit primele intenții ale Washingtonului și Londrei de a recurge din nou la tactica temporizării. Un răspuns, cel puțin în principiu favorabil in-

PROBLEMELE PACII ȘI RAZBOIULUI ÎN ORIENTUL APROPIAT

vițatei sovietice la tratative urgente, devenea imposibil de evitat.

Niciuna din manevrele diplomației occidentale, oferta de a se organiza întâlnirea șefilor de guverne în cadrul Consiliului de Securitate fiind ultima dintre aceste manevre — nu a putut bara singura cale capabilă astăzi să aducă un început de destindere în atmosfera internațională încordată la maximum. În cele din urmă, cele trei puteri vestice s-au văzut nevoite să accepte examinarea la cel mai înalt nivel a căilor și mijloacelor soluționării gravelor probleme ale momentului.

Dind o dată mai mult o dovadă de neliniștă ei dorință de pace, Uniunea Sovietică a acceptat să participe la discuții chiar și în Consiliul de Securitate, deși suficiențe argu-

mente pledau împotriva angajării lor în cadrul acestui for. O procedură specială, însă, consimțită de toate părțile face ca o dezbateră utilă să poată avea loc și în acest organism controlat astăzi de S.U.A. și Anglia, dacă există dorința minimală de a se ajunge la o ieșire din tragicul impas. Nădejdele unei întregi omeniri, îngrijorate de soarta civilizației, nu pot și nu trebuie să fie dezamăgite. Intrunirea excepțională de săptămâna viitoare a Consiliului de Securitate la New York trebuie să însemne acel prim pas spre pace pe care popoarele îl așteaptă de ani de zile cu atita nerăbdare.

M. Mihail

Incendiatorul

Fotomontaj de A. Jitomirski

ricane, și să păstreze nestirbită dominația lor economică și politică. În ultimii ani, însă, deșeptarea la luptă organizată pentru libertate și independență a popoarelor arabe a răsturnat multe din rânduielele statornicite de puterile coloniale cu ajutorul diversilor emiri, sultani, șeici sau regi locali. Revoluția națională din Egipt și îndeosebi naționalizarea canalului de Suez au creat o adevărată panică în lumea rechinelor petrolului iar alarma lor a determinat aventura militară din vara 1956 terminată cu o rușinoasă înfringere.

În acest interval, cartelul mondial al celor „8 mari”, adică cele 8 monopoli (cinci americane în frunte cu Standard Oil of New Jersey și două engleze — din care unul este faimosul Royal Dutch Shell — care controlează cvasi-totalitatea producției petrolifere a lumii capitaliste, totalitatea pipe-line-urilor și 40 la sută din flota petroliferă) n-a rămas — vorba lui „Daily Express” — indiferent în fața perspectivei de a pierde mai devreme sau mai târziu pozițiile deținute în Orientul Arab.

Anul trecut, înfrânt la Londra, într-unul din acele tainice

tervenția armată a Statelor Unite în Liban și a Marii Britanii în Iordania este urmarea directă a unor acorduri secrete încheiate între Washington și Londra încă în timpul crizei Suezului. Potrivit acestor acorduri, americanilor le revenea sarcina de „a se ocupa” de partea de vest a Orientului Mijlociu inclusiv Libanul, iar englezilor „apărarea” părții răsăritene și îndeosebi Irakul, Iordania, plus „emiratele bogate în petrol”, Kuwait și Bahrein Ziarul francez arată destul de limpede că aceste acorduri anglo-americane aveau de scop reprimarea revoluțiilor naționale din țările arabe și menținerea prin orice mijloace a pozițiilor puterilor occidentale în aceste regiuni care adăpostesc 60 la sută din rezervele de petrol ale lumii. Acestea sînt planurile — încheie „France-Spir” — care au intrat recent în acțiune.

Iar spre a întregi explicația deslășurării evenimentelor recente cu încă un amănunt lămuritor, nu este de prisos să reamintim strînsa legătură dintre partidul republican (a cărui emanație este actuala administrație Eisenhower) și cel mai mare monopol petrolifer, Stan-

Culisele unei statistici

După aproximativ două sute de mii de ani, populația Pământului ajunsese la mijlocul secolului trecut la 1 miliard și 250 milioane oameni. În suta de ani scursă de atunci, populația globului a depășit 2,7 miliarde de indivizi. Peste încă 30 de ani, adică în 1988, cifra se va ridica la 5 miliarde. Iar pentru anul 2.000 evaluările demografice prevăd circa 7—8 miliarde. Statisticienii au calculat recent că, chiar în ipoteza reducerii procentului actual de creștere a populației, cifra de 25 miliarde nu este o improbabilitate.

Cifrele de mai sus nu sînt fanteziste și calculele se datoresc unor reputați oameni de știință. Din însărcinarea Consiliului economic și social al Organizației Națiunilor Unite, statisticienii Serviciului populației din Direcția afacerilor sociale a O.N.U., au publicat în luna iunie a. c., un voluminos raport intitulat „Creșterea viitoare a populației mondiale”. Statistica este, în stadiul actual, o știință exactă. Datele ei constituie fără îndoială ipoteze de lucru de toată seriozitatea. Dar, așa cum ne-a pus în gardă Lenin, cînd e vorba de o statistică burgheză, folosirea lor trebuie privită cu o legitimă suspiciune. Între premise și concluzii se interpun foarte frecvent anumite interese. Astfel, statistica cea mai exactă poate sluji nestînjinit cauze străine de acele ale marilor mase. Cu această rezervă obligatorie, evaluările volumului amintit merită o examinare.

Mobilul care a dat naștere studiului despre care vorbim nu este fățiș mărturisit. Dar el reiese limpede printre pagini și rînduri. S-a pornit, în primul rînd, de la ideea că „capacitatea de populare” a globului este limitată; în al doilea rînd, că resursele n-ar putea ține pasul realităților demografice. Dacă prima idee, sau mai bine zis temă, e mai nouă, cea de a doua a făcut încă de la începutul secolului trecut substanța concepției malthusiene. Să ne explicăm. Luînd în discuție diferitele evaluări raportul socioale că cifra de aproximativ 16 miliarde de locuitori ar fi un maximum tolerabil pe glob. O depășire ar fi periculoasă și,

asa cum spune raportul, „ceva trebuie să o împiedice”. În ce constă acest „ceva” nu ni se spune, dar misterul se lămuiește atunci cînd, respingînd soluțiile emigrării, ale industrializării, ale diminuării fecundității ca mijloc de menținere a echilibrului între populație și resurse, raportul socoate că singura soluție este „înțoarcerea eventuală la o puternică mortalitate”. Trebuie să mărturisim că, dacă lucrul este de necrezut, el este în același timp tot atît de neașteptat într-o lucrare patronată de Organizația Națiunilor Unite. Dar să examinăm mai departe cifrele raportului.

La posibilitățile actuale, și mai ales, de viitor, ale științei, ipoteza malthusiană apare cu toată evidența ca o aberație.

Dar teama aceasta de supra-populație pare a avea o cu totul altă origine și paginile raportului ne-o dezvăluie destul de nestingherit. La ora actuală, regiunile tehnice avansate (considerate în raport: Europa și America de Nord) adăpostesc ceva mai mult de o treime din populația globului. În anul 2.000 populația acestui sector va reprezenta numai o cincime. În Asia locuiește azi mai mult de jumătate din omenire. La sfîrșitul secolului, cifra va ajunge la 3/5 Și dacă la începutul secolului proporția era de un european la doi locuitori ai Asiei, la sfîrșitul secolului raportul se va transforma într-un european la patru asiatici. Pe de altă parte, ca urmare a scăderii mortalității, sporul de populație se va accentua în tot cursul secolului în Africa și în America de sud. În schimb, partea Europei și a Americii de nord va pierde treptat din importanță în complexul demografic al lumii.

Am văzut dar că jumătate din populația globului locuiește în Asia musonilor. În trecut, această densitate a mers mină în mină cu mizeria. Dar s-a putut vedea, din exemplul Chinei populare — care a urmat și ea exemplul sovietic — că mizeria n-a fost condiționată de demografie ci de structura socială. Socialismul poate rezolva impasurile în care s-au complăcut feudalismul și capitalismul. Și exemplul acesta,

contagios azi pentru întreaga Asia, poate deveni mîine contagios pentru Africa și America de sud. Autorii raportului închid foarte prudent ochii asupra acestui aspect. Dar, cu toate acestea, ei nu se pot opri să observe că „tehnicile complexe pe care le pune în joc utilizarea intensivă a resurselor depind din ce în ce mai mult de specializarea activităților omenestii, iar aceasta cere o perfecționare a organizației sociale”. Adică, ceea ce spuneam mai înainte, într-un limbaj mai accesibil. Căci, în definitiv, ce este „specializarea activităților omenestii” decît progresul tehnicii și „perfecționarea organizației sociale” decît o ordine socială din care să fie înlăturată exploatarea omului de către om? E, cum s-ar spune, aceeași Marie cu altă pălărie...

Capitalismul, într-adevăr, nu este în măsură să rezolve marile probleme ale creșterii viitoare a populației globului. Lucrările mari, uriașe, menite să pună în valoare terenuri sau energii noi, nu oferă o rentabilitate care să poată ispiți pe întreprinzătorii capitaliști. Nu a fost o simplă întimplare că prima uzină atomică din lume a fost creată în U.R.S.S., după cum nu este desigur o întimplare că capitalismul nu a întreprins nicicînd transformări de amploare și ritmul celor care au loc actualmente în Siberia. Sau mergînd mai departe este el în stare să facă investițiile necesare pentru crearea unui baraj în strîmtoarea Behring, menit încălzirii regiunii arctice, așa cum a sugerat planul unor ingineri sovietici? Fără îndoială că nu. Capitalismul își irosește azi forțele numai pentru „înțoarcerea eventuală la o puternică mortalitate” — cum se exprimă raportul — adică pentru război, cum se poate spune fără perifrază. Iar motivările morale a recursului la război îl pot sluji desigur și concluziile celor care au redactat studiul despre care am vorbit în rîndurile de mai sus.

V. Dascălu

Recent, Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. a hotărât legiferarea printr-un decret a „Regulamentului cu privire la drepturile comitetelor sindicale de fabrică, de uzină și locale” prezentat de Consiliul Central al Sindicatelor din U.R.S.S. Acest lucru are o deosebită însemnătate, având în vedere rolul crescând al sindicatelor sovietice în construcția economică și de stat, mai ales în urma măsurilor pentru reorganizarea conducerii industriei și construcțiilor. Se evidențiază astfel o dată mai mult justetea genialei teze leniniste care arată că pe măsura înaintării spre socialism și apoi spre comunism rolul și sarcinile sindicatelor sunt din ce în ce mai mari.

Crescute și educate de gloriul partid comunist, sindica-

te acum, prin lege, dreptul — de o deosebită însemnătate — de a asculta periodic „dări de seamă ale conducătorilor întreprinderii cu privire la îndeplinirea planului de producție, a angajamentelor din contractul colectiv, a măsurilor pentru organizarea și îmbunătățirea condițiilor de muncă, pentru deservirea social-culturală a muncitorilor și funcționarilor...” Ele pot face propuneri organelor superioare și sfaturilor populare în legătură cu îmbunătățirea activității întreprinderii sau instituției respective.

O mare importanță au pentru întărirea rolului și prestigiului comitetelor sindicale de fabrică, uzină și locale o sumă de prevederi ale Regulamentului care le acordă drepturi noi.

Sindicatetele și construirea comunismului

te sovietice au adus o neprețuită contribuție la obținerea grandioaselor succese ale U.R.S.S. de-a lungul celor 40 de ani de existență a puterii sovietice și participă acum cu succes la elaborarea și înlăptuirea măsurilor luate de partid și guvern pe drumul construcției comunismului. Plenara C.C. al P.C.U.S. din decembrie anul trecut, care a analizat activitatea sindicatelor prin prisma aportului lor la înlăptuirea comunismului, a elaborat un program concret pentru ridicarea continuă a nivelului muncii sindicale, a rolului organizațiilor sindicale din fabrici și uzine.

Pe această linie Regulamentul aprobat de Sovietul Suprem lărgeste drepturile și atribuțiile sindicatelor în construcția economică și de stat, în apărarea intereselor materiale și spirituale ale muncitorilor și acordă acestor drepturi putere de lege.

Comitetele de fabrică, de uzină și locale participă la elaborarea planurilor de producție și de construcții capitale ale întreprinderilor, încheie în numele muncitorilor și funcționarilor contractele colective cu administrația și controlează îndeplinirea acestora, conduc asigurările sociale, controlează construcția de locuințe, cantinele, se ocupă de educarea oamenilor muncii etc. Prin Regulament se acordă de asemenea largi drepturi comitetelor sindicale de fabrică, de uzină și locale în ce privește atragerea muncitorilor la conducerea și gospodărirea întreprinderilor. „Comitetele de fabrică, de uzină și locale — se spune în Regulament — conduc în întreprinderi și pe șantiere consfătuirile de producție, desfășoară adunările cu muncitorii și conferințele tehnice de producție, înlăptuiesc controlul sistematic al îndeplinirii hotărârilor adoptate în cadrul lor, precum și al propunerilor făcute de muncitori și funcționari”. În același timp, comitetele sindicale, împreună cu administrația organizează întrecerea socialistă, stimulează pe participanții ei, răspundește experiența înaintată a fruntașilor, contribuie la dezvoltarea mișcării inovatorilor. Din prevederile Regulamentului reiese clar că sindicatetele sovietice pot și trebuie să-și îndeplinească din ce în ce mai profund rolul lor de școală de conducere, de gospodărire, de școală a comunismului. Nu există de altfel niciun sector de activitate al întreprinderii la care, comitetul sindical să nu-și spună răspicat cuvântul, să nu participe activ.

Comitetele sindicale au căpă-

Se stabilește, de pildă, că nu se poate desface contractul de muncă nici unui muncitor sau funcționar, fără aprobarea comitetelor de fabrică, de uzină sau locale. De asemenea, atunci când constată abateri grave în activitatea unor conducători administrativi în legătură cu nerespectarea angajamentelor asumate prin contractul colectiv, cu încălcarea legislației muncii sau atunci când aceștia dau dovadă de burocratism în muncă, comitetele sindicale de fabrică, uzină sau locale au dreptul să propună organizațiilor competente sancționarea sau tranșarea conducătorilor respectivi. Această măsură întărește rolul comitetelor sindicale în fața lucrătorilor cu muncă de răspundere și în același timp le întărește responsabilitatea față de activitatea acestora.

Pe această linie a întăririi rolului și prestigiului comitetelor sindicale de fabrică, de uzină și locale în fața lucrătorilor cu muncă de conducere se situează și punctele Regulamentului care prevăd ca pe viitor lucrătorii cu muncă de conducere să fie numiți de organele administrative luându-se seama de părerea comitetului sindical, sau ca membrii comitetului sindical nescosi din producție să nu poată fi concediați, transferați sau sancționați pe linie administrativă fără aprobarea comitetului sindical.

În Regulamentul legiferat de Sovietul Suprem sint întărite apoi o serie de drepturi ale sindicatelor în ce privește grija pentru condițiile de muncă și de viață ale muncitorilor și funcționarilor. Acestea se referă la organizarea controlului obștesc asupra comerțului de stat și cooperatist și alimentației publice, la administrarea asigurărilor sociale, la vegherea asupra respectării regulilor de protecție a muncii și tehnica securității, la controlul construcțiilor de locuințe și participarea la repartizarea suprafeței locative etc.

Zilele acestea a fost aprobat de către Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. și Consiliul Central al Sindicatelor Sovietice și un Regulament privind funcționarea consfătuirilor de producție cu activitate permanentă în întreprinderile industriale, pe șantiere, în sovhozuri, S.M.I. și stațiunile de reparat tracioare. Legiferarea activității acestor consfătuiri, constituie o nouă treaptă în activitatea de antrenare a muncitorilor și funcționarilor în conducerea producției, de educare a oamenilor muncii în spiritul dragostei față de fabrica sau uzina în care lucrează.

Conform Regulamentului, consfătuirea de producție cu activitate permanentă se organizează în întreprinderi, pe șantiere și în secțiile care au peste 100

salariați. Membri ai consfătuirilor pot fi: muncitorii și funcționarii, reprezentanți ai comitetelor sindicale de fabrică, uzină, locale și de secție; ai administrației, ai organizațiilor de partid și Comsomol, ai asociației tehnico-științifice și ai asociației inventatorilor și raționalizatorilor. Aceștia sint aleși de muncitori și funcționari în cadrul adunărilor generale precum și de către organizațiile obștesți respective. Valabilitatea impunerii lor este pe un termen egal cu a membrilor comitetelor sindicale de fabrică, uzină sau locale.

Consfătuirile de producție cu activitate permanentă sint chemate ca, pe baza atragerii tot mai largi a muncitorilor și funcționarilor la conducerea și gospodărirea întreprinderilor, să aducă o contribuție mai efectivă și esențială la creșterea producției și productivității muncii, reducerea prețului de cost, folosirea mai deplină a rezervelor interne în scopul realizării și depășirii planurilor de stat, să sprijine perfecționarea metodelor de conducere a întreprinderii și șantierului.

Pentru atingerea acestui scop consfătuirile de producție cu activitate permanentă — care se țin ori de câte ori este nevoie, dar cel puțin odată pe lună în secțiile cu 100 de oameni sau de două ori pe trimestru în întreprinderile mari, — iau hotărâri obligatorii pentru administrație, pe care le aduc la cunoștința tuturor salariaților.

Regulamentul stabilește că consfătuirea de producție cu activitate permanentă își desfășoară activitatea sub conducerea comitetului sindical de fabrică, uzină, local sau de secție, conform planului de muncă aprobat.

Legiferarea activității consfătuirilor de producție cu activitate permanentă are o mare importanță. Îmbunătățind conștiința și creator formele de participare a maselor la conducerea producției, ele ridică pe o treaptă nouă controlul de masă asupra activității întreprinderilor și șantierelor, stimulează dezvoltarea continuă a inițiativei creatoare a muncitorilor și funcționarilor, contribuind astfel la înlăptuirea mai rapidă a societății comuniste.

I. Tănăsou

EPOCA POLIMERILOR A ÎNCEPUT

VOM LOGUI IN CASE DIN MASE PLASTICE?

Polimerii au deschis o eră nouă nu numai în industrie, ci și în construcții. Pentru a ne convinge de acest lucru este de ajuns să luăm ca exemplu casa din mase plastice sau — cum i se mai spune — casa viitorului.

Iată schema unei case din mase plastice, luată nu din vreo povestire științifico-fantastică, ci dintr-un atelier de arhitectură.

Acoperișul nu este făcut din tablă, material greu, costisitor și nepractic, ci din masă plastică translucidă, subțire, ușoară și durabilă. Dintr-un material asemănător se confecționează și planșeele dintre etaje. Tevile sint făcute din clorură de polivinil, material igienic, care nu ruginește. Podeaua monolită se toarnă din masă plastică de diferite culori întocmai ca asfaltul. Pereții despărțitori, ușile, lambruriile pot fi confecționate din plăci de talaș sau fibro-lemnoase în loc de scinduri. Pe dinafară pereții se acoperă cu o masă plastică asemănătoare cu sticla, care nu se decolorează și este foarte ușor de întreținut fiindcă trebuie numai ștersă de praf. Se proiectează chiar și înlocuirea plăcilor de faianță cu plăci din polistiroil, care nu se sparg, sint mult mai ușoare și au o aderență perfectă. Pina și chiuvetele, tocurile și fierăria ferestrelor și ușilor sint fabricate din masă plastică, iar unele părți componente ale casei cum sint, de pildă, instalațiile sanitare, se montează în întregime la fabrică. Pe șantiere nu vor exista ziduri, zugrăvi, timplari, geamgii, parchetari. Ei vor fi înlocuiți de montori.

Dar epoca arhitecturii din mase plastice se caracterizează nu numai prin materiale de construcție noi. Masele plastice au dat posibilitatea să se revoluționeze și proiectarea. La casele din cărămidă există mari dificultăți în a asigura apartamentelor o aerisire transversală. Din

cauza grosimii inevitabile a zidurilor de cărămidă, casele au lățimi relativ mari, astfel încât între zidurile portante exterioare, apartamentele sint așezate aproape obligatoriu pe două rânduri. În cel mai bun caz, unii locatari au soare numai dimineața, alții după amiaza. Iar dacă planul de sistematizare a orașului nu permite construirea caselor cu orientarea ferestrelor est-vest, atunci locatarii cu apartamentele îndreptate spre nord se află inevitabil în condiții nefavorabile. Apartamentul cu aerisire transversală, chiar dacă are o suprafață mică, ocupă toată lățimea casei și în consecință cel puțin o parte din ferestrele sale sint îndreptate spre soare.

Arhitecții au îndrăgit masele plastice pentru că se lucrează ușor cu ele: unor asemenea materiale li se poate da lesne orice formă, sint insensibile la umezeală, casele construite din ele sint de două-trei ori mai ieftine decât cele obișnuite și n-au nevoie de fundații voluminoase; finisajul este mai îngrijit, mai perfect și nu depinde de îndemnarea meseriașului de pe șantier. El este realizat de mașini în fabrică, de unde piesele vin gata finisate. Dispare aproape cu totul munca manuală a constructorului.

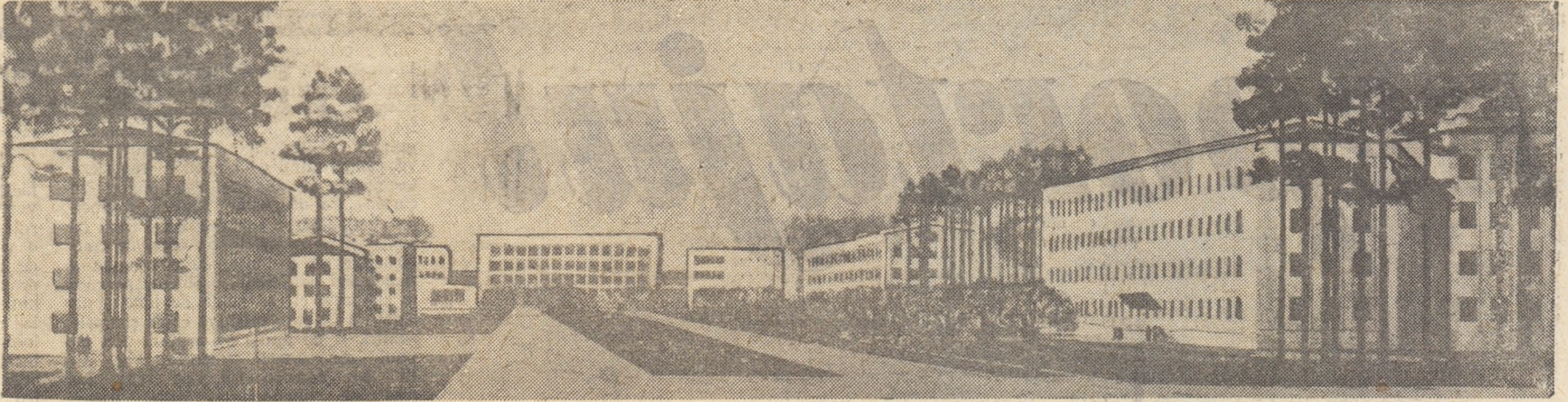
În clipa de față la Institutul de proiectări al Academiei de construcții și arhitectură a R.S.S. Ucrainene din Kiev, se lucrează la un proiect experimental. „Apartamentul din Kiev”, care poate fi admirat de orice vizitator al Expoziției unionale de construcții, ne va convinge încă o dată că era maselor plastice, epoca polimerilor a început.

La Moscova, lucrurile sint și mai avansate. În raionul Izmailov se vor înălța curind primele case din mase plastice.

V. M.

În clipa de față, în Crimeea pot fi întâlniți turiști din toate colțurile țării. Un grup de ingineri și tehnicieni, membri ai asociației sportive „Trud” au parcurs în bărci distanța Feodosia-Ialta

Așa va arăta strada principală din orașelul științific.

Urul din pasageri, ceare luase ca și minea avionul din Moscova, aflând că sint din Novosibirsk și că lucrez la filiala din Siberia a Academiei de Științe a U.R.S.S. se însufleți dintr-o dată.

— La d-voastră se construiește un mare centru științific? Înseamnă că știința a început să meargă spre răsărit.

Avea și nu prea avea dreptate tovarășul meu de drum. Academia făcuse cu mult mai înainte primii pași spre est.

Îmi revie în memorie anul 1944.

S-ar zice că atunci când buie tunurile, nu se cade să împodobești casele cu coloane și să construiești săli elegante. Războiul mai era totuși în toi când la Novosibirsk care în auzul războiului a devenit centrul unei puternice industrii constructoare de mașini — se făcea și una și alta. Se construia adică, pentru prima filială din Siberia a Academiei de Științe a U.R.S.S., un edificiu fastuos cu un mare portic și cu fronton, iar ceva mai departe, în marea clădire a celui dintâi Teatru de operă și balet din Siberia, se amenaja o elegantă sală de spectacole cu 2.000 de locuri. De Ziua Victoriei s-a dat primul spectacol pe scena acestui teatru și s-a deschis și prima sesiune științifică a filialei din Siberia apuseană a Academiei de Științe a U.R.S.S. Pentru oaspeții din străinătate aflați atunci la Novosibirsk, aceasta a fost o nouă ispravă uluitoare a „misteriosului suflet rus”. Noi vedeam însă în ea simbolul forței patriei noastre, începutul mărețului progres al științei și culturii siberiene, plănuit de partid și legat de începutul deplasării industriei spre orientul sovietic.

Filiala din Siberia a Academiei de Științe a U.R.S.S. cuprinde filialele din Yakutia și Orientul Îndepărtat, precum și baza științifică de pe insula Sahalin. Centrul științific din Novosibirsk se va dezvolta întotdeauna ca un nucleu, în jurul căruia se va forma o vastă rețea de instituții academice. Principalele cadre științifice de conducere sint recrutate în primul rând din Moscova și Leningrad. Un mare număr de savanți cunoscuți vor părăsi aceste orașe, spre a porni munca nobilă de organizare, în îndepărtata Siberia, a unui nou centru științific.

Uniunea Sovietică are mulți oameni de știință talentați și cu mari merite. Când se alege noi academicieni sau membri corespondenți ai Academiei de Științe a U.R.S.S., numărul candidaților merituosi este atât de mare, încât nu e deloc ușor să fie aleși cei mai buni. Filiala siberiană a primit dreptul de a-și alege singură academicienii și membrii corespondenți, adăugând la condițiile generale următoarele academicienii și membrii corespondenți ai Academiei de Științe a U.R.S.S. aleși de filiala din Siberia să-și desfășoare activitatea în instituțiile științifice ale

filialei, să îndeplinească însărcinările date de aceasta și să participe la activitatea de pregătire a cadrelor necesare ei. Anul acesta, în luna martie, au fost aleși opt academicieni și 27 de membri corespondenți. Spre a aprecia mai bine cele petrecute e de ajuns să amintim că înainte, în întreaga Siberie, exista numai un membru corespondent al Academiei de Științe a U.R.S.S.

La Moscova și în Siberia va fi pregătit un mare număr de cercetători, dintre oamenii de știință tineri. În acest scop, în orașelul științific se deschide o universitate care se va număra printre universitățile cele mai bine asigurate cu profesori de înaltă calificare. Tineretului îi revine un mare rol în dezvoltarea științei în estul țării.

La Novosibirsk se va deschide

na cu Serghei Arutiunovici Mirzaian, pe locul unde, din șoseaua ce duce spre Bredsk, pornește strada Akademiceskaia. De fapt, deocamdată aici nu e decât o șosea provizorie de beton, pentru uzul constructorilor. Curînd, se va putea vedea de aici, toată perspectiva orașului.

Aerul e curat și plin de mireasma coniferelor și a vântului marin.

— În oraș nu va exista nici un coș și, deci, nici fum — îmi spune Serghei Arutiunovici. Gospodinele vor folosi numai gaze și electricitate.

— Asta înseamnă că veți împinzi pădurea cu tranșee pentru conducte?

— Nu, toate conductele vor fi înșiruite de-a lungul autostrăzii și drumurilor. Toate vor fi concentrate într-un tunel de beton.

pe malul stîng al fluviului Obi. În zare apare, învăluită în ceață, așezarea constructorilor hidrocentralei Obi. Iar mai la dreapta, și ceva mai departe, se înalță coșurile de uzină, antena postului de televiziune și casele din Novosibirsk. Acesta este locul cel mai înalt, aici se vor construi clădirile institutelor științifice. Pînă acum sint prevăzute douăsprezece și se mai proiectează încă două institute.

La capătul celălalt al străzii Akademiceskaia, lângă un crîng de pini, se înalță zidurile Institutului de hidrodinamică, iar puțin mai departe, în apropierea pădurii, excavatoarele sapă groapa de fundație pentru clădirea Institutului de geologie și geografică.

Serghei Arutiunovici se îndepărtează cu un grup de constructori iar eu intru în vorbă

cu privire la planificarea liberă ne oferă mari posibilități. Ne permite să folosim la maximum relieful și să păstrăm verdețea existentă. Ieftinește construcția și creează condiții pentru soluții interesante, vii și variate ale ansamblurilor urbane.

Privesc de sus contururile viitorului oraș al științei. Înconjurat de un inel de pădure, orașul are o geometrie precisă și o planificare bine chibzuită. Întrești și străzi drepte și piețe, dar și multe lucruri neobișnuite. Fiecare casă e încadrată cit mai corect și mai plăcut în relief, în pădure. Năzind spre o maximă perfecțiune în acest sens, s-a intrus o practică puțin obișnuită în munca proiectanților: brigada de proiectanți se deplasează în orașul în construcție, unde încadrează pe loc, definitiv, fiecare casă, corectînd din mers proiectul. Astfel orașul întreg va deveni o adevărată operă de artă.

Un masiv verde de pădure și parcuri — „zona de odihnă” — desparte orașul de calea ferată și de șosele, de Marea Obi cu vînturile ei, de plaja orașului și de clubul nautic. Suprafața locuibilă a orașului e împărțită în câteva microraiioane. Fiecare va adăposti maximum 6.000—7.000 de locuitori. La rîndul lor, microraiioanele sint împărțite în mai multe zone: zona caselor de locuit, zona școlilor, a spațiilor verzi, a magazinelor, cantinelor și combinatului de deservire socială, zona garajelor și stațiilor de întreținere pentru automobile, zona terenurilor de sport.

Pe artera principală, care leagă toate zonele orașului, se află instituțiile publice. Aici află Casa oamenilor de știință cu o sală mare în care se poate desfășura orice congres științific, Casa de cultură, cinematograful, hotelul, școala de muzică, biblioteca, magazine, Casa Sovietelor, Poșta. Pe aceeași magistrală se află universitatea, piața centrală acoperită, stadionul și gara de pe linia ferată electricată.

În ce privește institutele, acestea oferă oamenilor de știință cele mai bune condiții de muncă. Pentru utilizarea lor se va folosi tot ce a creat mai bun tehnica mondială.

Nu de mult, a avut loc prima ședință a filialei din Siberia a Academiei de Științe a U.R.S.S. „Zile mărețe pentru știința siberiană” — așa caracterizau evenimentul ziarele locale. La această ședință s-au analizat planurile extrem de promițătoare pentru dezvoltarea Centrului științific siberian.

Unul din invitații care a asistat la ședință, un om prudent și care a văzut multe în viață, mi-a adresat următoarea întrebare:

— Nu vă îndoiiți oare niciodată dacă toate acestea se vor realiza atât de bine cum au fost plănuite? Cei care creează filiala siberiană și orașelul științific — entuziaștii și visătorii în sensul bun al cuvîntului — nu pun cuvîna cam mult romantism în tot ce gîndesc și fac?

— Ce-i drept, — i-am răspuns — viața se deosebește întotdeauna prin ceva de planuri, iar oamenii care construiesc sint oameni curajoși și totodată visători. Cred însă că sinteza de acord cu mine că planul de creare a unui mare centru științific în est are o importanță vitală pentru dezvoltarea țării. Iar experiența a arătat că tot ceea ce are o importanță vitală, se transformă la noi în realitate. Este și aceasta o particularitate a sistemului sovietic.

ȘTIINȚA MERGE SPRE RĂSĂRIT

de G. Pospelov

și filiala din răsărit a Bibliotecii Academiei de Științe a U.R.S.S., pentru al cărei sediu se construiește un edificiu enorm ce va adăposti 10 milioane de volume. Această cifră depășește fondurile celor mai mari biblioteci din S.U.A., Marea Britanie sau Franța. În Asia nu a mai existat pînă acum o asemenea bibliotecă.

II.

La 25 de kilometri de Novosibirsk se află raionul Sovetski al orașului, teritoriul repartizat oamenilor de știință. Aici totul e tînăr. E tînără Marea Obi, născută în urma construirii hidrocentralei Novosibirsk. Valurile ei nu ating încă pretutindeni tărîmul „proiectat”. Pădurea ce se înalță pe malul mării se află abia în creștere. Va mai trece mult pînă să ajungă la maturitate. În această pădure se înalță tînărul orașel științific al filialei siberiene, ea însăși tînără încă. Pe o bună porțiune, șoseaua ce duce spre Bredsk e un adevărat șantier. Se construiește o autostradă care va uni Novosibirskul cu orașelul științific. Mă plimbam într-o zi, împre-

ună pe pavajul de beton, îndepărtîndu-ne tot mai mult de țărîm. Pe lângă noi trec în goană autocamioane. De o parte și de alta a drumului nu se zărește încă nici un semn al existenței orașului academic. Pretutindeni, numai pădurea, încă sălbatică. Ici și colo se vede cite un mestecăcîn încovoiat, frînt astă iar-nă sub povara zăpezii. Pe alocuri, însă, pădurea e mai curată. Au rămas doar copacii cei mai frumoși, mai puternici. Restul au fost tăiați.

— Pădurea de aici va fi înobilată. se vor planta specii noi de copaci — spune Serghei Arutiunovici. Pentru construcții se vor alege de preferință parcelele unde pădurea nu e prea bună. În afară de asta, se vor construi bulevarde, se vor planta livezi. Casele vor fi răsîndite în pădure și printre livezi.

Am ajuns în cele din urmă la șantier. Etajele inferioare ale primelor blocuri de locuințe s-au și conturat. Aici pădurea se sfîrșește, se împarte în crînguri. Din virful colinei se văd pînă departe întinderile de stepă de

cu un muncitor în vîrstă, care tocmai își fuma țigara.

— Aveți ce privi — îmi spune. În fiecare zi vin aici o mulțime de oameni care se interesează de mersul lucrărilor. Construim un institut pentru academicianul Layrentiev. Mai are aici în pădure o căsuță, prima pe care am construit-o. Profesorul vine des pe aici. Și prima vilă tot lui o să i-o construim. El s-a stabilit de la început aici. Și bine a făcut! În felul ăsta e un exemplu pentru oameni și stăpîn pe acest loc. Dar, iertați-mă nu prea am timp. Aruncînd restul de țigară porni în grabă spre brigada lui.

III.

Apoi m-am întîlnit cu Boris Grigorievici Sigal, directorul lui „Novosibproekt”. Priveam amîndoi macheta viitoarei așezări.

— Uitați-vă pe fereastră — mă îndemnă el. — Vedeti, strada e ca un coridor de-a lungul căruia se înșiruite casele. Acesta este un principiu unanim recunoscut de construire a orașelor, care s-a păstrat de sute de ani. Și acum priviți macheta. Prin-

reportajul

De aici, navele pornesc în lungile lor călătorii... Vladimir Solouhin în portul nordic Narian-Mar.

față. Nu, hotărît lucru, scâncul e prea mic. O oră o mai duci cum o duci, dar după șase sau șapte ceasuri ce te faci? Apoi ecranele de protecție sînt prea joase, ar trebui modificate. Și pîrghiile sînt greu de manevrat. Trebuie să menajăm forțele muncitorului,

să-l ferim pe cit se poate de oboseală...

Constructorul luase înfățișarea unui școlar muștrăț de o învățătoare calmă, inteligentă. Abia după cîteva momente și-a recăpătat rasulărea și l-a întreat pe unul din cei de față:

— Mă rog, da' cine-i persoana?

Marietta...

Scritorul interelat a început să rîdă:

— Cum, n-o cunoști? E vestita noastră Marietta, mereu aceeași, energică, cu toate că, nu de mult, a împlinit șazece de ani. Nici anii, nici multe cărți pe care le-a scris, nici gloria, n-au putut s-o schimbe...

— Și... chiar a lucrat pe o asemenea mașină? O zi întreagă?

— Da' cum crezi! Și dacă l-ar fi fost de interesă, spre a obține datele care o interesau, nu s-ar fi dat în lături să lucreze și o săptămînă, ba chiar și mai mult. Nimic n-ar fi putut-o opri. Imi amintesc că odinioara ne-am întîlnit întîmplător într-un orașel din Caucaz. Intr-o seară m-am trezit cu ea la hotel. Părea îngrijorată tare: „Nu știi cumva — mi-a spus — cum aș putea găsi niște pantaloni de piele? N-ai putea să-mi împrumuți o pereche?” — „Ce nevoie ai de așa-ceva?” — „Ce nevoie? Doar nu cumva ai vrea să călărești în rochie?” Ploile desfundaseră drumurile, dar Marietta nu voia să-și ia seama de nimic: zorea să se întîlnească cu un cunoscut horticultor. A plecat la drum în zori, calare pe un căluț de munte, cu ceva schimburi într-un pachet, cu o gramadă de carnete de notițe fixate de șea.

N-am încercat să mă conving că adevărul cuprind aceste două întîmplări, poate puțin exagerate. Fundamentul lor e însă desigur absolut real; caracterul original al Mariettei Șaghinian le confirmă destul de bine.

Scritorea face parte din generația mai vîrstnică de reportieri sovietici și e cunoscută ca o neobosită călătoare și cercetătoare a realităților alit de vaste

eniar și descrierile geografice sînt pînă la urmă de poezie.

„Ce este reportajul sovietic? O călătorie activă pe care scriitorul o întreprinde în lumea realității sovietice, cu natura și oamenii, cu năzuințele și victoriile ei...” — răspunde Marietta Șaghinian. „Activ”, iată și cuvîntul potrivit pentru stilul de muncă al reporterilor noștri, al Mariettei Șaghinian. În cartea „Pe drumurile planurilor cincinale” scriitoarea vorbește deopotrivă de petrol și de industria de coes, de construcțiile de locuințe, de o sesiune a Academiei de Științe, probleme pe care le cunoaște cit se poate de bine și în legătură cu care propune chiar și unele soluții. E de ajuns să arătăm aici că unul din aceste reportaje a sîlîit pe constructorii de căi ferate să abandoneze niște trasee vechi și să înceapă lucrul pe altele noi, cele propuse de Marietta Șaghinian. Dar pasionindu-se pentru știință, studiind tehnica sau ajungînd să stăpînească o seamă de probleme la fel de competent ca specialiștii în materie, Marietta Șaghinian nu pierde din vedere oamenii, ale căror caractere se pricepe de minune să le scoată în relief. Spiritul de observație, însușirea de a contura detaliile, felul ei de a privi viața sînt remarcabile.

Nu putem vorbi însă despre reporterii din generația vîrstnică fără să spunem cîteva cuvinte și despre Alexandr Bek. Prin anii 30 Bek seria critici destul de mediocre, pînă cînd Gorki,

reviste și în „Pravda”, și de lucru într-un raion” — nu o mare valoare literară, povestirile sînt le prin unitate de acțiune, și mune și o desfășurare a evenimentelor. De cînd fiecare zi dintr-un raion a ridicat mari probleme făcute mulți să gîndească vestirile lui Ovec k.in irul în lumea complexă a o viață nouă, progresistă de gîndire profundă, de drăznețe, de conflicte ascuțite kin nu s-a mărginit numai la lumină ceea ce împie înainte, ci a arătat și caturate piedicile, sugerînd organizare. De aceea, cartea întreaga operă a lui tocmăi tonul viu pe care-l torul.

Începînd din 1950, scriitorul Galin, Iosif Gorelik, Ana ski au scris reportaje izbitoare industriale. Aceste reportaje celor ce muncesc, stăpînit înaintate, oamenilor a creatoare nu se oprește la cucerit, au ajutat partidul masele „pentru a înlătura activitatea industrială” — pen mai bine rezervele noastre tră a înfăptui progresul scurt, pentru a duce la bucinile despre care a vorbit

reportaj

remarcînd aviditatea cu care studia micile dar prețioasele amănunte ale vieții, l-a îndemnat să-și îndrepte atenția către reportaj, către proza documentară.

„Eram doar o mică echipă — și-a amintit mai tîrziu Alexandr Bek. Lucram sub îndrumarea lui Gorki, în „Biroul de memorialistică”, una din întreprinderile literare pe care acesta le înființase. Ni se spusese: căutați oameni interesanți, celebri sau necunoscuți, cereți-le să vă povestească viața lor. Înapoiți-vă cu note și dări de seamă stenografice; cu timpul, ele toate vor constitui o neprețuită culegere de documente umane, elemente de valoare pentru istorici și scriitori”.

După ce a trecut prin școala lui Gorki, Alexandr Bek a devenit un bun scriitor, autor a nenumărate reportaje, nuvele documentare și romane. Proaspătul scriitor a zugrăvit veridic portretele de muncitori din vechea industrie metalurgică rusă, cu închin noua metalurgie sovietică, de vestiți muncitori de la furnalele înalte, de oșelari. Romanele lui Alexandr Bek, concepute într-un stil captivant, plin de vioiciune poartă și ele amprenta originală a reportajului. În ele se întrevăd ușor paginile desprinse din carnetul de note al reporterului, aceste dări de seamă proprii numelui „celor ce cunosc viața”. Celebru roman „Șoseaua Volokolamskului”, care descrie operațiunile militare desfășurate în preajma Moscovei în 1941 și al cărui erou, un ofițer din armata sovietică care a existat în realitate, vorbește la persoana întîia, ține de asemenea prin forma în care a fost conceput de tradițiile acestui gen de note literare. Eroul ultimului roman al lui Alexandr Bek „Viața lui Berejkov”, vorbește și el la persoana întîia. Romanul descrie drumul greu parcurs de inventatorul primului motor puternic de avion sovietic, viața unui constructor talentat care la început s-a înșelă, a avut rătăcirii, dar a sfîrșit prin a găsi calea adevăratei munci creatoare, cunoscînd astfel fericirea de a-ți servi poporul, patria. Numele principalelor eroi sînt schimbate, dar nu e greu să-ți ghicești pe cei care le-au servit de modele. Celebru Jukovskii, „părintele aviației ruse”, apare însă sub adevăratul lui nume.

În timpul războiului, au fost publicate multe povestiri care au făcut cunoscut spatelui viața eroică a frontului, iar frontului fermitatea spatelui. Aproape toți scriitorii sovietici au colaborat la presa frontului pe lingă care, lucrau ca trimiși speciali ai marilor ziare. Povestirile de război ale lui Konstantin Simonov, Vasili Grossman, Boris Polevoi sînt modele ale genului. După război, reporterii au reabordat teme noi, muncii pașnice. Povestirile lui Valentin Ovecik în consacrate vieții colhoznice și publicate în cîteva

ciov la cel de al XX-lea P.C.U.S.

Opera lui Boris Galin, cărui reportaje exprimă zăie a muncii, poate servi în exemplu în această privință lin a început prin a scrie trul „Komsomolskaia Pravda” din autorii culegerii de romeni uzinei de tractoare „grad”, lucrare documentară din inițiativa lui Gorki.

este un maestru al reportajului remarcabilă maturitate s-a ales în operele „In Donb forță minunată”, scrisă după Spre a caracteriza tină de reportieri care a început după război, e neapărat n oprese asupra a doi scriitori Zlobin și Irina Iroșnikov cunoscut, Zlobin era studentul de literatură; scria descolice despre spleen, ves nempărtașite. Versurile însă de cele mai multe autorul era tinăr, optimist sa trebuia neapărat să fie ce, cu priceala unui semicăpătat o strașnică săpun tea tovarășilor, i s-a prop și a fost trimis la „Uralul ta uzină uzinelor”, scrie un reportaj. Așa și-a terul nostru vocația. Cel d

Evgheni Riabici

„Zile
1956)
ică și
re ele
co-
ptă
utorul
i-a
s. Po-
citi-o-
pentru
lume
ri în-
Oveci-
scoată
mersul
inlă-
me de
e pen-
n este
te au-

Boris
anov-
tome
acrate
hnicii
indire
ce au
ilizeze
de din
folor
pen-
t pe
t sar-
Iruș-

deseriind fabricarea unui excavator
pășitor uriaș a fost scris destul de
timid. Alexandr Bek, care a fost însă-
cinate să revadă textul, i-a ajutat un-
rului reporter să găsească forma cea
mai potrivită. Apoi, Zlobin s-a întra-
gosit de eroul său, excavatorul. I-a
luat urma pe un mare șantier și ast-
fel s-a născut cel de doilea reportaj
care, curiind, a fost urmat de altele. O
particularitate a lui Zlobin este rapidi-
tatea de a reacționa. El nu agreează te-
mele obișnuite, des abordate. Este însă
cel dintii atunci când e vorba de o pro-
blemă nouă, de un fenomen nou. Deși
are 30 de ani, în el a mai rămas to-
tuși ceva din copilul de altădată. Po-
te că asta e și cauza pentru care ne-
numărații lui prieteni, scriitori și mun-
citori, îl cheamă pe numele mic. E vin-
jos, are pricioarele lungi și străbate
fara cu cizme care pășesc cite șapte
poște deodată. Într-o zi află că e la
uzina de automobile din Minsk, și
foarte curiind se poate primi o tele-
gramă din Angara: „Trimiteți-mi
urgent un fotograf!”

Irina Iroșnikova e inginer chimist
de meserie. În timpul războiului a lu-
crat într-o uzină din Siberia, unde a
fost aleasă secretara comitetului de
comsomol. Așa a ajuns să fiină un jurn-
al extrem de interesant, desprins de-
adrepul din viață. Desigur, Irina
n-avea intenția să devină scriitor. Pur
și simplu trăia, gîndea, observa, iar
seara, cînd nu era prea obosită, își nota
impresiile într-un caiet mare, caietul

Reporterul Zlobin făcînd cunoștință cu draglina la care lucrează eroul
uneia din viitoarele sale povestiri.

e viguros, dacă reportajele lui sînt ener-
gice, Irina Iroșnikova este lirică, plină
de căldură și, ceea ce pierde prin lipsa
de energie recîștigă prin finețe. Por-
tretele ei de femei sînt cum nu se
poate mai reușite. De pildă, în cartea
„Inceputul unui drum”, a descris-o
mînat pe Valentina Hrisanova, cu-
noscuta muncitoare de la uzina de
lămpi din Moscova care, cu echipa ei
formată din tinere, a fost cea dintii
care a introdus graficul orar la mon-
tajul lămpilor de radio.

Acum, Irina Iroșnikova locuiește la
Moscova. E o femeie extrem de activă,
care-și găsește timp să călătorească
de-a lungul și de-a latul Uniunii So-
vietice, să scrie, să-i ajute pe tinerii
reporteri, așa cum a fost și dînsa aju-
tată în tinerețe, și care, în același timp,
nepierzîndu-și feminitatea găsește timp
să viziteze și croitoresele, să gătească
bucate gustoase, să se ocupe de fiica
ei care vrea să devină inginer de lami-
noare, pentru ca să lucreze în aceeași
ramură cu tatăl ei.

Reportajul sovietic este foarte variat,
atît prin tematică cît și prin formă,
dat fiind că și reporterii au gusturile,
stilurile, temperamentele cele mai di-
verse.

De pildă, tradiționalul gen al notelor
de călătorie s-a dezvoltat, a căpătat
noi trăsături. Boris Agapov și-a pove-
stit impresiile din Londra; E. Riabcî-
kov a descris o croazieră în Antarctica;
I. Osipov și-a împărtășit impresiile cu-
mulate cu prilejul călătoriilor întreprin-
se în îndepărtatul Sahalin. V. Solouhin,
reporter și în același timp poet, a scris
despre o călătorie întreprinsă prin col-
hozurile țării; cunoscutul scriitor N.
Mihailov, supranumit și poetul „hărți-

lor geografice”, a descris un raid de-a
lungul unui meridian, de la Polul Nord
la Polul Sud. „Pe drum și acasă” este
titlul unui reportaj al lui V. Poltorai-
ski, talentat autor de impresii de călătorie.
Sub titlul acesta, în aparență simplu,
se ascund de fapt nenumărate călătorii
întreprinse de autor. Acasă, în Uni-
unea Sovietică; printre sovietici, prin ga-
leriile bazinului carbonifer al Mosco-
vei, în colhozul „Zaropojkskaia Seci”.
Pe drum, în străinătate, la Paris din
1946 și pînă în 1950, la New York, unde
Poltoraiški a lucrat ca corespondent al
ziarului „Izvestia”, printre prietenii
chinezi...

O seamă de reporteri preferă repor-
tajul de conținut în care-și exprimă

gîndurile, păreriile. Genul acesta este
foarte apropiat de publicistică, iar
alții, spre a informa cititorul asupra ul-
timei noutăți ale tehnicii moderne, a-
supra progreselor științei, preferă să
scrie reportaje de știință popularizată.

În această ordine de idei putem cita,
de pildă, cartea lui Oleg Pisarevski,
consacrată academicianului Fersman,
savant mineralog și geochimist, repor-
tajele în care Vladimir Orlov descrie
cu multe detalii tehnice uriașul sincro-
lazontron, sau reportajele documentare
ale lui F. Vigdorova, dedicate activității
pedagogice.

Aș vrea să spun cîteva cuvinte și
despre reportajul publicistic. Se știe că
I. Riabov, E. Krigher, V. Veliciko, T.
Tess, V. Poltoraiški, L. Kudrevatih, scriu
de multă vreme astfel de reportaje. Și
e un gen destul de dificil. Un ziar nu
trăiește decît o zi, dar cele mai bune
articole ale lui trăiesc multă vreme,
chiar foarte multă vreme. În ele res-
piră viața, pulsează ritmul vremurilor
noastre, „poruncile istoriei” după ex-
presia lui Gorki, și deși aceste articole
sînt scrise zi de zi, scopurile lor țîn-
tesc viitorul. Ele trebuie să redea fap-
tele întocmai și, în același timp, să le
analizeze, să le generalizeze.

Nu am pretenția că acest articol con-
stituie un studiu amănunțit despre re-
portajul de după război și nici că am
reușit să-i prezint aici pe toți repor-
terii noștri de talent, să analizez în
profundime maniera, particularitățile
stilului lor. N-am făcut decît să schițez
din cîteva trăsături de condei portre-
tele unor confrăți de-ai noștri, să lăma-
resc unele trăsături concrete ale repor-
tajului sovietic și, mai ales, una din
particularitățile sale esențiale: atitudi-
nea activă față de realitate, tendința
de a interveni în procesul vieții, de a
o influența. Această particularitate este
comună tuturor reporterilor sovietici,
cu toată diversitatea individualităților,
temperamentului lor creator.

eriii

es al
ă, ale
poc-
ne de
s Ga-
pen-
imul
„On-
lin-
izată
Galin
cărui
mai
„O
oi.
rație
serie
ă mă
natoli
l-am
stitu-
elan-
oruri
deau
iste:
ostea
După
ar, a
par-
aer,
oscu-
din
e să
epor-
nta.

care a stat la baza alcătuirii reporta-
jelor intitulate „Undeva, în Siberia”. În
însemnările ei, Iroșnikova descrie cu
sinceritate soarta multor tineri și ti-
nere, drumul pe care l-au urmat, pro-
blemele lor individuale și colective, suc-
cesele și eșecurile lor, prietenii și dra-
gostele, scene din munca și activitatea
lor de studiu. În „Undeva, în Siberia”,
ca și în celelalte cărți care i-au urmat,
autoarea păstrează mereu același ton,
ai impresia că-i auzi vocea catifelată;
cu intonații sincere, plăcute. Da, Irina
Iroșnikova se pricepe să cîștige priete-
nii eroilor ei, să pătrundă în intimitatea
lor, să vorbească ca nimeni altul de-
pre emoțiile lor, cu blîndețe și tact
fără să devină indiscretă. Dacă Zlobin

Alături de eroi

Am în față un număr al ziarului
„Vecerinaia Moskva”. Privirile mi s-au
oprit la un articol intitulat: „Zece ani
de muncă, folosind metode noi”. În-
tr-adevăr, s-au împlinit zece ani de
cînd echipa Valentinei Hrisanova a în-
ceput să lucreze după graficul orar.
Toate muncitoarele care în urmă cu
zece ani au introdus o cadență precisă
în procesul complex al montajului lămp-
pilor de radio s-au adunat la Valentina
și, ceea ce-i mai interesant, locul de
onoare a fost rezervat celei care a des-
cris în cartea ei munca și viața echi-
pei, celei care, fără să fie muncitoare,
s-a arătat o bună tovarășă de muncă
și luptă a Valentinei și prietenelor ei.

Șefa echipei și-a reîntîlnit fostele to-
varășe de muncă: pe Galina Kirsanova,
fostă montoare, care a urmat între timp
cursuri speciale și a ajuns șef de pro-
ducție, pe Maria Averianova, careia
pentru merite în muncă i s-a decernat
cea mai înaltă distincție națională,
Ordinul Lenin, pe reportera Irina Iro-
șnikova, autoarea „Inceputului unui
drum”.

Da, locul reporterului sovietic este
alături de eroii săi, la aceeași masă cu
ei, în aceleași rînduri ale aceluși miș-
cări îndreptate către același mare țel
comun.

Nataia Sokofova

și temele lor

răbătul multe țări și mări și a poposit chiar și
re pinguini în Antarctica

Marietta Șaghinian e un oaspete obișnuit al stațiunilor de cercetări agricole

○ PUTERNICĂ BAZĂ A PROGRESULUI TEHNIC

S

pre a asigura dezvoltarea impetuoasă a industriei chimice sovietice, este necesară construirea sau modernizarea, în cursul următorilor șapte ani, a 257 de întreprinderi din industria chimică și ramurile conexe. Cifra este impresionantă, dar noi dispunem de mijloacele necesare: peste 100 de miliarde de ruble, alocate de stat. În cursul ultimilor șapte ani au fost cheltuite, în același scop, 21 de miliarde de ruble. În plus, acum avem și o bogată experiență. Mi-aduc aminte de primele cincinale, când, în 10 ani, au fost construite 70 de importante întreprinderi chimice, deși nu aveau nici un fel de experiență în această direcție. A fost, fără îndoială, foarte greu, dar aceasta e o etapă depășită, care ne-a învățat multe lucruri.

Din cele 257 de întreprinderi, 37 sînt în construcție. Va trebui să construim alte 120, și să mărim 100 de întreprinderi. Noile uzine sînt situate în regiuni producătoare de materii prime esențiale: gazul provenind din exploatarea petroliferă și din rafinările de petrol, precum și în regiuni unde industria chimică este deja dezvoltată.

Lucrările vor căpăta o mare amploare în regiunea petroliferă cuprinsă între Volga și Ural, numită „al doilea Baku”: în sovnetul Bașkiriei suma alocată acestui scop, în 1962, va fi de patru ori mai mare decît cea cheltuită în 1957; în R.S.S.A. Tătara investițiile vor fi de 27 de ori mai mari. Noi întreprinderi chimice vor fi construite în regiunile economice Kuibiev și Saratov (pe Volga), Kemerovo și Irkutsk (Siberia) și în ținutul Stavropol (Caucazul de nord). Alte întreprinderi chimice se află în construcție sau în curs de mărire în următoarele republici: Azerbaidjan, Ucraina, Armenia, Georgia, Uzbekistan. Printre întreprinderile care vor fi date în exploatare în scurt timp se află o uzină de cauciuc sintetic în Bașkiria, o a doua tranșă a unei întreprinderi identice la Sumgait (Azerbaidjan), o uzină de fibre artificiale la Krasnoiarsk (Siberia Orientală) și multe altele.

Dar acestea nu sînt singurele regiuni în care industria chimică va lua o nouă dezvoltare. S-a prevăzut construirea unor importante întreprinderi și în ținuturi în care industria chimică este astăzi încă nedezvoltată: republicile unionale Tadjik și Belorusă, republicile autonome Ciuvașă și Mordvină.

Cheia unei dezvoltări atît de rapide

Această bază o constituie realizările obținute la noi în industria grea, inclusiv industria chimică. Se știe că industria chimică a Rusiei țariste era o ramură tehnică înapoiată, care depindea de importul de materii prime. Astăzi, situația este totalmente diferită. În anii puterii sovietice producția industriei chimice a crescut de 112 ori față de ce putem spune că, de fapt, ea a fost creată de puterea sovietică. Construirea de mari întreprinderi chimice a început odată cu primul cincinal, în regiunile Moscova și Leningrad, în nord, în Ural și în Altai, au fost create centre chimice importante printre care combinatul minier și chimic „Apatit” de la Kirovsk, combinatul de potasiu de la Solikamsk, uzina de cauciucuri de automobil de la Jaroslavl — cea mai importantă din Europa ș. a.

Chimia a cunoscut o puternică dezvoltare în mai multe republici naționale, mai cu seamă în Uzbekistan (combinatul electrochimic de la Circik), în Kazahstan (întreprinderile chimice de la Aktiubinsk și Karaganda), în Turkmenia (combinatul pentru extracția de sulfuri naturali din golful Kara-Bogaz-Ghiol etc.), în Armenia (uzinele chimice din Erevan și Kirovakan), în Gruzia (întreprinderile chimice din Tbilisi, Kutaisi, Rustavi).

În clipa de față chimia a devenit o industrie cu ramuri multiple, dintre care multe erau inexistente înainte de revoluție, ca, de pildă, producția de azot și coloranți de anilină, cea de materii plastice și fibre artificiale. U.R.S.S. a fost prima țară din lume în care a început fabricarea industrială a cauciucului sintetic, mult mai devreme decît în Statele Unite și Germania. Toate acestea au fost posibile grație creării și dezvoltării unei baze proprii de materii prime. Este vorba, pe de o parte de utilizarea pe scară din ce în ce mai largă a bogatelor resurse de materii minerale, iar pe de altă parte, a materiilor prime ieftine pentru producția materialelor sintetice: gazele naturale și cele obținute ca subprodus la rafinarea petrolului, ca și produsele secundare ale cocseriilor și uzinelor de prelucrare a lemnului.

În același timp, în anii din urmă, numărul muncitorilor calificați, al inginerilor și savanților capabili de a rezolva orice problemă tehnică, a crescut. Aș vrea să subliniez formarea, cu deosebire rapidă, a specialiștilor în republicile unionale și autonome pe al căror teritoriu geologii au descoperit noi zăcăminte de petrol și gaze și unde, ca urmare, dezvoltarea industriei chimice ia amploare: Ucraina, Azerbaidjan, Armenia, Uzbekistan, Gruzia, Turkmenia, Kazahstan, R. S. S. A. Tătara, Bașkiria.

Perspective

Cifrele ce caracterizează creșterea industriei chimice sovietice, mai ales în producția de materiale și articole sintetice, sînt enumerate în Hotărîrea Comitetului Central al P.C.U.S., adoptată în mai 1958. În lumina lor apare deosebit de limpede perspectiva promițătoare a dezvoltării viitoare a industriei chimice. Aceasta este determinată de următorii factori: creș-

terea rapidă a industriei chimice și, în primul rînd, crearea unei puternice industrie a polimerilor. De aici însă nu trebuie trasă concluzia că pînă acum chimia se dezvoltă încet în U.R.S.S. E de ajuns să amintim că dacă producția industrială globală a crescut de 33 de ori în 40 de ani, cea a industriei chimice este astăzi de 112 ori mai mare decît înainte de revoluție. Dar chiar și acest ritm este insuficient. Cu alte cuvinte, noi ne propunem să înlăturăm rămînerea în urmă existentă în anumite ramuri ale chimiei.

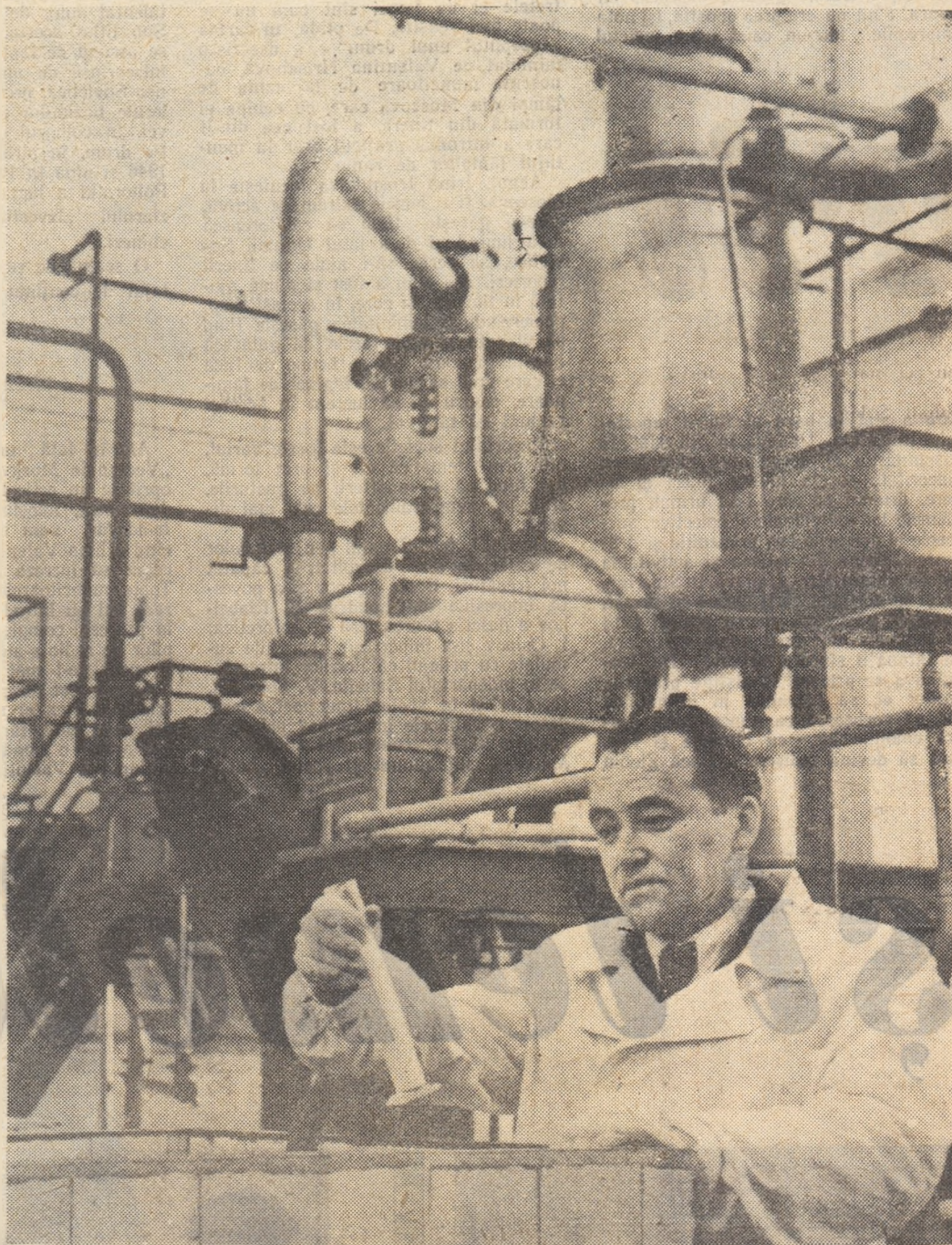
Ce ne îndreptățește să credem în succesul acestei întreprinderi?

Nenumărate temeuri, dintre care cel mai important este chiar existența unei industrie chimice moderne. Dar despre aceasta am vorbit mai sus.

tetice — este în principiu rezolvată în U.R.S.S. Cît despre materiile prime minerale, rezervele noastre sînt practic inepuizabile.

A doua problemă este aceea a ritmurilor de dezvoltare a industriei chimice, lucru care are, după părerea mea, o mare importanță: în felul acesta vom putea recupera întîrzierea față de anumite țări capitaliste în domeniul producției de fibre artificiale și sintetice și de materiale plastice. În vremea cînd, în 1917, intra în competiție cu țările capitaliste bine dezvoltate din punct de vedere economic, Rusia Sovietică nu avea o bază chimică. În ciuda enormelor daune pe care le-a avut de suferit țînăra noastră industrie chimică în timpul războiului (redresarea ei a necesitat mai mulți ani), U.R.S.S. ocupă astăzi al

100 DE MILIARDE

PENTRU CHIMIE

Se cuvine să stăruim aici asupra altor două probleme. Cea dintîi este baza de materii prime. E știut că ea se va dezvolta din ce în ce mai mult. După cifrele preliminare prevăzute în plan, producția anuală de petrol va atinge, peste 15 ani, 350 pînă la 400 de milioane de tone, cea de gaze 270—320 de miliarde de metri cubi, de fontă 75—85 de tone (această cantitate de fontă necesită 100 de milioane de tone de cocs). Prin tratarea acestor cantități de petrol, gaze și cocs, se vor obține peste 20 de milioane de tone de produse chimice. Această cantitate va fi cu 50 la sută mai mare decît producția corespunzătoare a Statelor Unite în 1955. În felul acesta, problema materiilor prime — mai cu seamă a celor care permit producerea, cu cheltuieli minime, a materialelor sin-

doilea loc în lume în ce privește producția chimică. Astfel, producția chimică a crescut de șapte ori în 1956, față de 1937, în timp ce, în aceeași perioadă, indicele corespunzător înregistrat în Statele Unite nu depășea 4,1 în Anglia 3, în Franța 2,3, în Republica Federală Germană 2,1.

Programul adoptat recent prevede ritmuri de dezvoltare și mai rapide. Primele luni de punere în aplicare a acestui program dovedesc că aceste ritmuri sînt intru totul reale.

Serghei Tihomirov
președinte al Comitetului de stat
pentru Chimie

rampa și ecranul

Elina Bistrițkaia

„Poveste neterminată”, filmul care a făcut cunoștință spectatorilor români cu Elina Bistrițkaia este și creația care a situat-o pe tinăra actriță printre cele mai promițătoare revelații ale cinematografului sovietic. În rolul medicului Liza din acest film, Elina Bistrițkaia a avut o realizare emoționantă, la care au contribuit deopotrivă chipul ei cu trăsături frumoase, foarte expresive și talentul ei, manifestat în identificarea actriței cu viața, cu bucuriile, speranțele și durerile eroinei. Era poate în această altă de intensă trăire interioară sentimentul unei împliniri dorite, amintirea încă proaspătă a viselor din anii adolescenței, când Elina, absolventă a unei școli medicale dorea să se dedice carierei de medic, dorință ce n-a putut însă rezista chemării spre pasionanta lume a artei.

Așa se face că în loc să se înscrie la Institutul de medicină pentru care se pregătise în școală, Elina Bistrițkaia a început să frecventeze cursurile Institutului de teatru din Kiev.

Din acești ani datează și interesul ei pentru personajele complexe, cu o neasemuită bogăție interioară, create de unul din cei mai mari cunosători ai vieții și ai sufletului omenesc, Mihail Solohov. Elina mărturisea adesea că se simte fascinată de personajele romanului „Pe Donul liniștit” și, îndeosebi, de vitalitatea și farmecul Aksiniei. Pentru colegii și profesorii ei, care-i cunoșteau această pasiune, n-a constituit deci nici o surpriză, când, la examenul de artă scenică, Elina s-a prezentat cu două fragmente din romanul „Pe Donul liniștit”.

Nu e greu să-ți închipui după toate acestea interesul cu care a primit, după cîteva ani, în timp ce se afla departe de țară, la Paris, cu o delegație de cineaști sovietici, vestea că regizorul Serghei Gherasimov se pregătește să transpună pe ecran romanul lui Solohov.

La întoarcere o aștepta invitația studiourilor „Mosfilm”, care o chemau să turneze cîteva probe pentru noul film. La probele pentru rolul Aksiniei participau multe concurente, pe care însă talentul și pasiunea cu care Elina Bistrițkaia aprofundase încă din anii de studii caracterul eroinei lui Solohov, au reușit să le elimine dintr-un început. Greutatea începea însă abia din acest moment. Trans-

imaginezi eforturile, grijile, clipele de îndoială pe care le dăruiește actorul fiecărui rol, odată cu talentul său.

Cei ce vor admira peste cîteva timp pe ecranele noastre viguros talent al Elinei Bistrițkaia în interpretarea rolului Aksiniei, nu-și vor putea imagina desigur, munca încordată pe care i-a cerut-o această creație, nu vor putea ști că pentru a pătrunde cele mai mici amănunte care să-i facă mai apropiată firea Aksiniei, artista a recitat de zeci de ori fiecare pasaj al romanului, că a studiat cu mîgălă ilustrațiile pentru „Donul liniștit” executate de pictorii O. Vereiski și S. Korolkov, căutînd să rețină fiecare gest specific eroinei.

Spectatorii nu vor ști că pentru acest rol, Elina Bistrițkaia n-a vrut să accepte o dublură, învățînd să cosească, să spele rufe, să înhame calul. Ba a învățat chiar să și călărească, lucru ce i-a răpit multă vreme, ceși în film nu apare pe cal decît pentru cîteva clipe.

Sportul pe care-l practică cu regularitate — gimnastica — i-a ajutat Elinei să creeze nu numai o Aksinie robustă, dar și o femeie vioaie și grațioasă.

Pentru marea ei creație în filmul „Pe Donul liniștit”, Elina Bistrițkaia a primit și continuă să primească cea mai prețioasă răsplătă dorită de un actor: aprecierea unanimă a publicului. Recent, la Festivalul unional al filmului sovietic desfășurat la Moscova, filmului „Pe Donul liniștit” i s-a decernat premiul întâi.

În clipa de față, Elina Bistrițkaia turnează într-un nou film, care se va numi „Voluntarii”. În acest film ea deține unul din principalele roluri feminine, acela al Leliei Teplova, care oglindește evoluția morală a unei femei sovietice în decurs de 20 de ani.

În același timp, Elina pregătește rolul lady-ei Windermere's Fan — din piesa cu același nume a lui Oscar Wilde, ce va fi pusă în curînd în scenă de colectivul Teatrului Mic din Moscova.

M. C.

Elina Bistrițkaia

Un schimb de filme pentru televiziune

Vara trecută firma britanică de televiziune Associated Rediffusion și Centrul de televiziune din Moscova au încheiat un contract privind turnarea a două filme documentare destinate publicului telespectator sovietic și englez. Tema filmelor: nivelul de viață al celor două popoare, redat printr-o suită de instantanee surprinse de obiectivul aparatelor de filmat în diferite colțuri ale fiecărei țări.

„Timp de mai multe luni — relatează regizorul Michael Ingrams — într-un interviu acordat revistei sovietice „Kultura i jizni” — echipa noastră a străbătut în lung și-n lat Uniunea Sovietică.

Ne-am cățărat pe culmile Caucuzului, am vizitat capitala Uzbekistanului, Tașkent, am poposit în orașele și satele siberiene, am fost adesea oaspeții colhoznicilor. Procedeu folosit pentru realizarea filmului? So-seam, de pildă, într-un colhoz, fără a fi anunțați în prealabil. Ne interesam de situația aceluia colhoz în general, de specificul culturilor și de alte probleme privind producția, stăteam de vorbă cu colhoznicii pe care-i întâlneam, apoi, ne opream asupra unei familii care ni se părea mai reprezentativă din punctul nostru de vedere. Urmăream viața cotidiană a acestei familii, filmam pe fiecare dintre membrii ei la locul de muncă și acasă. Înregistrăm anumite convorbiri, căutînd să surprindem aspecte cât mai multilaterale ale vieții de fiecare zi. Firește, nu lipseau niciodată episoadele hazlii. La început pricinuim multă bătaie de cap colhoznicilor cînd filmam cîntecele și dansurile populare, pentru că după cum se știe, fiecare secvență se filmează întotdeauna de mai multe ori. Așa încît de fiecare dată artiștii noștri amatori trebuiau să repete de nenumărate ori același cîntec, mai întîi în întregime, apoi fiecare strofă în parte. Cînd îi întrerupeam, se opreau nedumeriți și eram nevoiți să le explic, căutînd să nu fim înțeles greșit că i-am oprit nu pentru că nu interpretaseră bine cîntecul ci pentru că filmului nu-i era necesar decît un mic fragment din cîntec și alît. În cele din urmă s-au obișnuit cu procedeele noastre și și-au făcut tot ce le stătea în putință spre a ne ajuta.

Satisfăcut de rezultatele colaborării sale cu cineaștii sovietici în realizarea celor două producții, regizorul Ingrams a propus ca firma pe care o reprezintă și Centrul de televiziune din Moscova să continue legăturile și în viitor, prin schimburi de documentare, benzi gata imprimate etc.

REFLECTOR

Teatrul de operă din Berlinul de vest a pus recent în scenă drama muzicală „Boris Godunov” de Musorgski. Premiera operei marelui compozitor rus a fost împinată cu căldură de public.

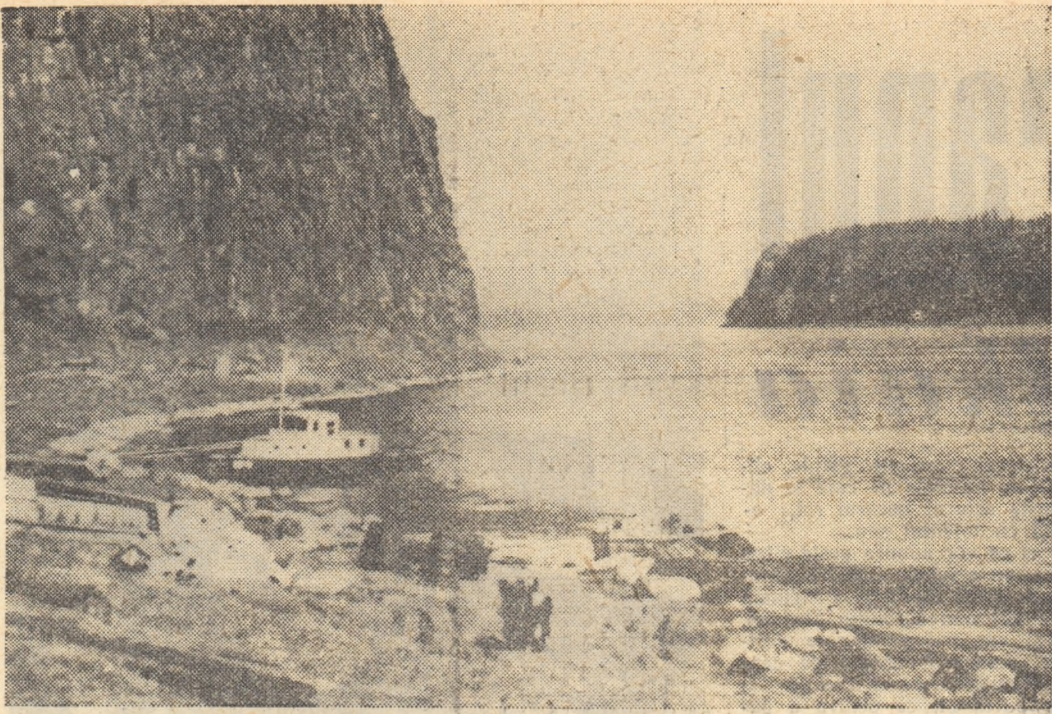
În Canada a avut loc un festival internațional al filmului, la care au participat peste douăzeci de țări, printre care Canada, U.R.S.S., India, S.U.A., Italia, Anglia, Cehoslovacia, Polonia, Danemarca etc. Cinematografia sovietică a fost reprezentată de filmul artistic „Don Quichotte” și documentarul „În țara vulcanilor și a gheizerelor”.

La Riga se desfășoară sărbătoarea dansului. La această mare competiție artistică — consacrată dansurilor populare și baletului clasic — participă dansatori din Letonia, Estonia, Lituania, Belorusia, Leningrad, Moscova, Ucraina, Bașkiria ș. a.

La Tbilisi a luat ființă un studio pentru filme documentare și de știință popularizată. În planul de perspectivă al noului studio figurează filmele „Adjaria sovietică”, „Rustavi”, „Osetia sovietică” etc.

Scenă din filmul „Pavel Korceaghin”, care va rula în curînd pe ecranele Capitalei.

Fiuviul Angara. Aici, în strimtoarea Pađun, se va construi hidrocentrala de la Bratsk — cea mai mare din lume.

UN VAST PROGRAM

Acum cîteva zile, la sediul din Moscova al Uniunii asociațiilor sovietice pentru prietenie și legături culturale cu străinătatea a avut loc ședința conducerii Asociației de prietenie sovieto-romină.

Știrea prezintă interes, fe chiar și numai dacă luăm în considerare faptul că aceasta este prima ședință de lucru a Asociației de prietenie sovieto-romină, recent înființată. Dar ea cuprinde și alte amănunte deosebit de concludente pentru opinia publică românească, al cărei interes pentru viața și realizările poporului sovietic corespunde întru totul interesului manifestat de acesta față de poporul nostru.

Prețuirea și stima reciprocă,

dorința vie de a se cunoaște cît mai bine și a-și împărtăși reciproc valorile spirituale au stat din totdeauna la temelie relațiilor frățești dintre popoarele noastre. În acest sens, semnificativă este nu numai orientarea dată comisiilor de lucru ale Asociației, ce acoperă sectoare largi și variate și au menirea să informeze publicul sovietic asupra celor mai variate aspecte ale vieții poporului nostru, ci și componența conducerii acestor comisii, care vădește limpede marea interes pe care popoarele Uniunii Sovietice îl manifestă pentru țara noastră. În fruntea comisiilor de lucru ale Asociației se află personalități de seamă ale vieții publice sovietice printre

care Serghei Sotnikov, vicepreședinte al Consiliului economiei naționale din orașul Moscova, A. Grebnev, redactor-șef adjunct al ziarului „Izvestia”, Irakli Andronnikov, scriitor, Evgheni Kibrik, membru al Academiei de artă plastică a U.R.S.S. etc.

În scopul popularizării realizărilor economice și culturale, a istoriei țării noastre, conducerea Asociației de prietenie sovieto-romină a stabilit ca manifestările ce vor fi organizate în viitorul apropiat să fie legate atât de marile sărbători naționale ale țării noastre, cît și de principalele evenimente culturale românești. S-a prevăzut astfel organizarea unor manifestări cu prilejul sărbătorii naționale a R.P. Romine — 23 August, a unei seri închinate semicentenarului nașterii scriitorului Alexandru Sahia, a unei alte seri comemorative închinate lui Barbu Lăutaru.

În același timp, în R.S.S. Moldovenească, R.S.S. Ucraineană și la Moscova se vor organiza „zile ale culturii rominești”.

„Zilele culturii rominești” vor prilejui deplasarea în capitalele celor două republici unionale ca și la Moscova a unor formații artistice care, în fața publicului spectator sovietic vor prezenta comorile artei populare rominești, mult apreciată în Uniunea Sovietică. Paralel vor fi organizate festivaluri ale filmului rominesc, expoziții de artă plastică și fotografii consacrate cunoașterii celor mai de seamă realizări pe tărîm economic și cultural ale oamenilor muncii din țara noastră, seri ale filmului rominesc, spectacole prezentate de un colectiv al teatrului „I. L. Caragiale”, conferințe de popularizare a diferitelor aspecte din țara noastră etc.

Acestor manifestări li se vor adăuga de asemenea schimburi de delegații ale oamenilor de artă și cultură din ambele țări.

Bogdan Varvara

Poșta croazierei

OLEG CERNIAN și VIOREL PALTINEANU. — București. La cele mai multe din întrebări vă vom răspunde abia după terminarea concursului. Deocamdată, soluțiile trebuie să le găsiți singuri. În legătură cu filmul, ați citit probabil „erata” din nr. 696. Întrebarea 29 cere, foarte clar, ansambluri artistice (de orice gen), nu și soliști.

ROMUL GRECU. — Răhău. Nu rectificăm, pentru că... eroarea este în dezlegarea dvs.

VIDIU MOCUȚ. — Moldovața. Pentru un total de puncte ce depășește 60, puteți adăuga taloane decupate din alt caiet de jocuri.

V. DODU. — Ploești. Regulamentul nu poate fi modificat în timpul desfășurării concursului. Vedeți „erata” din numărul trecut.

GEORGE ISTRATI. — Orașul Stalin — 1. — Vedeți, mai sus, răspunsul adresat tovarășului O. Mocuț. 2. Pentru a afla rezultatele concursului „Vacanța 1958 la Moscova”, urmăriți numerele viitoare ale revistei. Dezlegările se află în curs de triere.

NICOLAE WACHTER. — Timișoara. 1. — Idem. 2. — Aveți dreptate 3. — Sugestiile dv. le vom lua în considerare, la un viitor concurs.

MIHAIL PETRESCU. — București. Da, pe probe.

FELICIAN RUSU. — Bărbant. 1. — Da. 2. — amănunte în legătură cu croaziera vom publica ulterior. 3. — Da.

HUGO AMSTER. — Sibiu. Vedeți răspunsul adresat tovarășului O. Mocuț.

Cîștigătorii concursului „Cine citește, ghicește”

Premiul I — o motocicletă — Florescu Romeo — București.

Premiul II — un frigider — Stanciu I. Petre — Giurgiu.

Premiul III — un televizor — Uzun Elena — Buzău.

Mențiuni I:

Hagău Gh. — Luduș Cluj;

Iovănescu Ioan — Cîmpina;

Moraru Tiberiu — București;

Dragomirescu Rodica — București;

Larisa Ștefănescu — Buzău.

Mențiuni II:

Frandeș Elena — Sebeș Alba;

Strimbu Cornelia — Ploești;

Manolovi Eleonora — Piatra

Neamț; Balars Ecaterina — Tg.

Secuiesc; Marius Corboianu —

Tirgoviște; Nuică Ana, Pană

Constantin Radu, Mara Negoescu,

Popirlan Gh., Răsădeanu Tiberiu — București.

Mențiuni III:

Bolezatu Ionel, Tutoveanu,

Ionescu Margareta, Stan Zoe,

Dragomirescu Victor, Miu Tudor,

Luca Ilie, Lazăr Mariană,

Ispas Traian, Krampoel Elisabeta,

Dobrescu Terențiu, Costache

Dorina, Georgescu Nicolae, Stă-

țulescu Petre, Stancu Constantin,

Teodorescu Marian, Suceveanu

Alexandrina, Guțescu Geta, Bu-

nea Florica, Alențiu Ruxandra,

și Rădulescu Ion — București;

Milea Virgil — Mihai Bravu,

Călmățui — Galați; Mărăcinea-

nu Olga, Stancu, Gh. Dumitru,

Stănescu Gh., — Ploești; Fulea

Paraschiva — Sebeș — Hune-

doara; Popescu Dem. Aurel —

Ruptura-Buhuș; Schnerer Grisel-

da, Vlădoianu Mariana — Sibiu;

Stoian Fănică — Lugoj; Iones-

cu Georgeta, Grăjdan Elena —

Buzău; Pop Ioan, Zagara Lucia — Or. Stalin; Pirlan Ale-

xandru — Zimnicea; Lola Toc

— Piatra Neamț; Poștaș Vasile

— Satu Mare; Ilisia Ioan —

Sirbi, Gura Honț, Oradea; Pa-

vel Mircea — Bordeasca Veche,

Leu Ion — Focșani; Matei

Maria, Bostan Vasile, Pavel

Adela — Bacău; David Marin

— Silișteni, Costești; Gui Ioan

— Cluj; Mihăilă Maricica —

Horia, Roman; Sultan Constan-

tin — Rm. Sărat; Bircă Gheor-

ghe — Iași; Pobgar Eugenia —

Arad; Mureșan Iuliu — Timi-

șoara; Vasilică Dumitru — Bo-

toșani.

Premii speciale:

Lungu Cristea — Timișoara

Perșinaru I. Florica — Săcele,

Istria, Constanța Iacob Gh. —

Ploești.

Ridicarea premiilor se poate

face în zilele de miercuri și

vineri între orele 18—21.

Scrisoare din Moscova

Aspecte noi din viața orașului

La Moscova se construiește într-un ritm nemaicunoscut. Cartiere noi, care apar literalmente în câteva luni, împing neconținut hotarele orașului în spre ținutul de argint al mesteceșilor.

Scrisoarea de față își propune să prezinte cîteva aspecte noi ale acestei uriașe opere de construcție închinată omului și nevoilor sale.

...În raionul Proletarsk din Moscova a început construcția fabricii-bucătărie nr. 5. Ea va pune la dispoziția populației o mare varietate de produse semifabricate.

Nou și important pentru gospodine este faptul că fabrica va pune în comerț, în 24 de ore, opt tone de cartofi curățați. Tratați cu un lichid special, cartofii vor putea fi păstrați multă vreme fără să-și piardă gustul. În afară de asta fabrica va prepara, în același interval de 24 de ore, două tone de cartofi semiprăjiți. Gospodinele vor mai avea de lucru la ei maximum... cinci minute!

Fabrica-bucătărie nr. 5 va pregăti și o serie de semifabricate, special pentru felul doi.

Noua întreprindere va fi utilată cu mașini perfecționate, moderne, anume construite.

Tot la Moscova se vor construi în curînd ateliere speciale pentru prelucrarea cartofului. Ele vor aproviziona cu cartofi curățați întreprinderile de alimentație publică.

În același timp, spre sfîrșitul anului curent vor intra în funcțiune noi linii ale metroului. Ele vor uni stațiile Kievskaja-Kutuzovskaja și Sportivnaia-Un.versitetskaja.

Paralel, se proiectează noua linie, Kalujskaia, lungă de unsprezece kilometri. Ea va deservi noul cartier „Noviie Cere-nușki”. De-a lungul traseului vor fi amenajate nouă stații.

Curînd vor începe lucrările la traseele Pokrovski și Gorki, care vor fi prelungite. În viitorul apropiat trenurile subterane vor uni cartierele Izmailov, Sokol și gara Iluvială a Moscovei. Prima linie va fi lungă cu patru kilometri, a doua — cu șase. Se proiectează un nou traseu între stația Fili și satul Maziovo.

Concomitent cu aceste lucrări se fac proiecte pentru reconstruirea unor stații unde afluența de pasageri este foarte mare. Așa, de pildă, se vor mai construi două intrări în stația Sokol și cîte una în stațiile Dzerjinskaia, Piața Sverdlov, Beloruskaia și Kurskaia.

Sportivii Moscovei vor primi și ei în curînd noi baze pentru desfășurarea activității lor.

La Tușino, pe malul lacului Himki, se va deschide în cursul anului viitor Clubul central moto-naotic. Va fi un dar minunat făcut amatorilor de inot, canotaj, ciclism, ski, iubitorilor sportului cu vele. În afară de clădirea centrală, din complexul de construcții al clubului va mai face parte un laborator, un velodrom, debarcadere, trei bazine de inot.

În împrejurimile Moscovei, lângă lacul Krugloe, se construiește o bază sportivă de antrenament pentru studenții Institutului central de cultură fizică și pentru maeștrii sportului. Clădirea centrală va adăposti cantina, clubul, cabinetele medicale. În afară de acestea, complexul va mai cuprinde douăsprezece vile, un poligon de tir, terenuri de fotbal, volei, baschet, handbal, tenis etc., baze nautice, de ski și altele.

În scurt timp va fi apoi reamenajat stadionul „Stalineț”. Tribunele de lemn învechite vor fi înlocuite cu altele, din beton armat. În cuprînsul stadionului va fi construit un manej acoperit, cu o pistă de alergări de 300 metri și terenuri pentru atletică ușoară și jocuri sportive. Vara, tot acest teren va fi acoperit cu gheață artificială.

Se proiectează, de asemenea, construirea unei arene acoperite pe bulevardul Leningrad. Ea va fi rezervată antrenamentele de atletică ușoară și fotbal.

Ca o sinteză a tuturor acestor realizări, ia Moscova s-a deschis de curînd o expoziție consacrată noii tehnici a construcției.

Exponatele adăpostite în numeroasele standuri, pavilioane, platforme descoperite vorbesc despre succesele dobîndite de constructori, proiectanți, lucrători din industria materialelor de construcție. Mai bine de 20 de organizații orășenești și regionale de construcție, institute, ministere și-au expus aici roadele muncii lor.

Expoziția se deschide cu pavilioanele Glavmosstroitolui. Vizitatorii pot urmări modul cum este îndeplinit planul de construcție a Moscovei prevăzut de cel de al șaselea cincinal, cum a crescut productivitatea și calitatea muncii, cum a scăzut prețul de cost al construcției. Mult interes trezesc noile materiale de construcție, expuse în aceste pavilioane.

Expoziția cuprinde tot ce este nou, înaintat în tehnica construcțiilor.

M. Ionescu

În programul viitor
PREMIERA
la cinematografele
REPUBLICA
și **BUCUREȘTI**

Simpaticul nostru DOCTOR

O PRODUCTIE A STUDIOURILOR SOVIETICE

Libătelie

PE PLAJĂ

asteptata de filatelisti
filatelă „Bucu-
1958” care s-a deschis
la 12 zile a cunoscut
din primele zile un
aflux de vizitatori.

Dintre obiectele expuse,
alte constituie adevărate
ese de muzeu, datorită ca-
cterului documentar și va-
rii lor istorice.

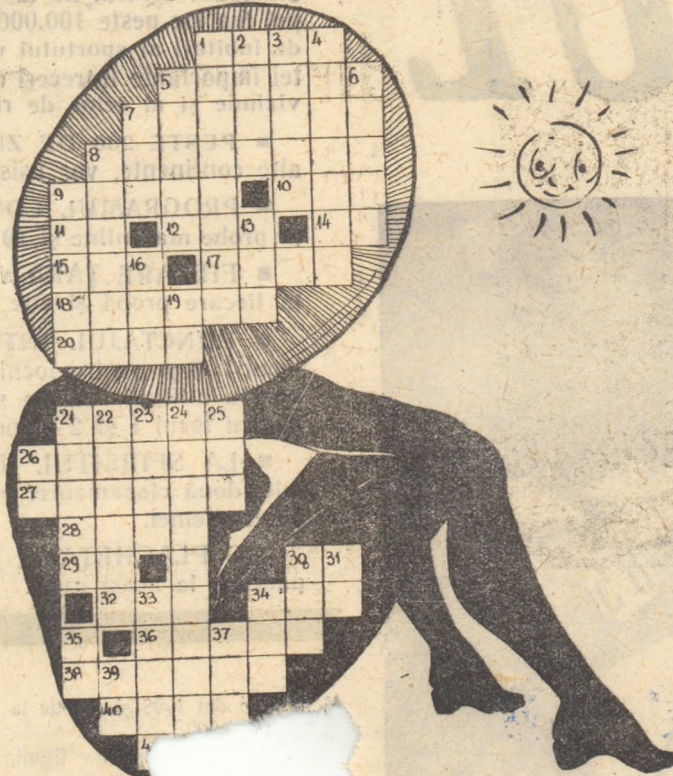
Un exponat deosebit de
interesant din acest punct de
vedere, sînt scrisorile „Bal-
con” cunoscute în filate-
rie prin expedițiile din
mediul de armatele
din 1870.

Alte obiecte asedia-
te de alte legături
din Parisul a
baloane sferice
medierea corespun-
toare. Aceste scrisori pur-
y toate menționea „Par-
illon monté”, de unde și
numirea dată acestor pie-
de către colecționari.

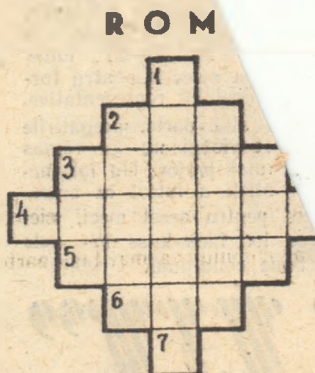
De remarcă că ambele
scrisori expuse au fost adre-
sate în „Calea Mogoșoa-
ia” lăsuiește adresa...
amănunt instruc-
toare scrisorile ex-
trancantură
pusă adică din
două emisiuni
Primele mărci,
cu Napoleon al
năseră în circ-
conjurările dinaintea
războiului și
a imperiului. A-
le, o marcă de
res”, tipărită în
sediat în care fu-
amata Republica.
ment istoric, care
evenimentele is-
e au dus la crearea
din Paris.

A EXPOZIȚIEI

Cu prilejul deschiderii ex-
poziției „București 1958”,
fost puse în circulație

ORIZONTAL:
1. Plajă. 5. Argun
7. Politete intruc.

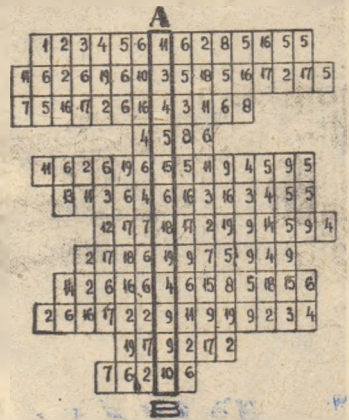
ORIZONTAL: 1) Est 2) Joa,
câ după cum îi cîntă 3 Descen-
dent 4) Celebră galerie de artă
din Leningrad 5) Nu crede flă-
mîndulu 6) Fular 7) Joi.
VERTICAL: La fel.

mandanți de vase. 9. Imbrăc-
minte feminină. 10. Pe coverta
unui feminin. 11. Octavian
Bobescu. 12. Te prinde de picior
cînd te bagi în apă. 14. Soare
la Cairo. 15. Fricos. 17. A te...
de căldură. 18. Preiudiu bunei
dispoziții. 20. Colac. 21. Cînd
face o baie de soare. 26. Sta-
țiune pentru turiști pe litoral.
27. Bulevard pe litoral. 28. Su-
lițele soarelui. 29. Suprafață.
30. Siluetă pe plajă. 32. Răsă-
rit. 34. Ieșită din apă. 36. E în-
găduitor. 38. Imbrăcăminte pen-
tru plajă. 40. Ieș în cale. 41.
Nu-ți lipsește.

VERTICAL: 1. Scobitură.
2. Regiune. 3. Cînd filmul a a-
juns la sfîrșit. 4. Aduc noi oas-
peți pe litoral. 5. O șuviță de
fum pe linia orizontului. 6.
Palme de față. 7. Acoperit de
pălăria de soare. 8. Vile demon-
tabile presărate pe litoral.
9. Pentru cei care învață să
înnoate. 13. De forma geaman-
duri. 16. Strada cea mai mică.

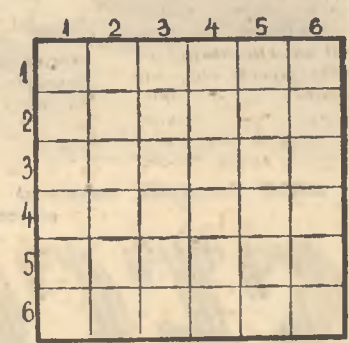
19. Rece! 21. Ieșit în bătaia
soarelui. 22. Razele soarelui.
23. Doresc multă sănătate. 24.
Expuneri științifice. 25. Oraș în
Colhida. 26. A treia pereche de
la începutul alfabetului. 30.
Poem liric. 31. Pronume. 33. A
înterupe. 34. Organizația tine-
retului muncitor. 35. Ustensilul
croitorului. 37. Pășune austra-
liană. 39. Pline plînge!
Cuvinte rare: AEA, RUN.

Aritmograf cînefil

Înlocuind cifrele prin
litere
veți găsi titlul a 12 filme sovie-
tice. În 3 din ele a jucat cuno-
scutul actor sovietic de cinema
care ne-a vizitat recent (ara și
al cărui nume îl veți descoperi
pe verticala A-B.

Pătrat

ORIZONTAL: 1) Vechiul oraș
Kuibîșev 2) Munte în Armenia
3) Compași 4) Pliclisit 5) Ne-
izbutită 6) Zgîndărit.
VERTICAL: La fel.

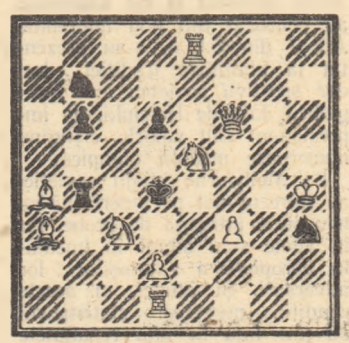
ȘAH ■ ȘAH ■ ȘAH ■ ȘAH ■ ȘAH

SOLUȚIA PROBLEMEI NR. 14

În poziția inițială a proble-
mei lui S. Konstantinopolski
(Alb: Rd7, Df3, Tg1, Tg6, Pf4.
Negru: Rf5, Th4, Nh6, Pd5.
Mat în 2 mutări) se observă
de la început că dacă negrul
ar putea fi obligat să ia cu tur-
nul sau cu nebunul la f4, atunci
ar urma mat prin D:d5 sau
Tlg5. Încercînd să realizeze au-
gătorul ajunge
g6-e6! după
afă în zug-
măta, pierde.
ză D:d5 mat,
se schimbă

insă: 2Dd3. La alte mutări
turnului pe coloana „h”, 2.Dg4
mat, iar la 1...d4 2. De4 mat.

UN CONCURS ARBITRAT DE CITITORI

Mat în 2 mutări
(Alb: Rh4, Df6, Td1, Te8, Na3,
Na4, Cc3, Ce5, Pp. d2, f3. Ne-

gru: Rd4, Tb4, Cb7, Ch3, Pp.
b6, d6)

Problema de mai sus a fost
distinsă cu premiul I la unul
din cele mai interesante con-
cursuri desfășurate în ultimul
timp. Redacția revistei „Șah-
mat v SSSR” a avut origina-
lă idee de a supune aprecie-
rii cititorilor săi un număr de
probleme și studii, publicate în
rubricile de șah apărute în di-
ferite ziare și reviste din
U.R.S.S. în cursul anilor
1955-56. La categoria proble-
melor în două mutări au con-
curat 16 probleme din care ci-
torii urmau să aleagă primele
trei. După cum veți putea cons-
tata rezolvînd problema lui V.
Troianovski, arbitrii-cititori au
dovedit competența și bun gust
alegînd ca cea mai bună o
problemă într-adevăr frumoasă.

Soluțiile concursului nostru „Vacanța 1958 la Moscova”

OAMENI CELEBRI (10 puncte)

Orizantal: 1. Tupolev —
Mimi. 2. Lomonosov 3. Capi-
tală — Al. 4. Enos — Olane,
5. Rovine — Insă. 6. Kv —
Un — Catul. 7. Aa — N —
Zapise. 8. S. Mecanica. 9. Ora
— Uhan — Nu. 10. Vegetal —
Vin. 11. M — Karenina.

MOMENT MUZICAL (10 puncte)

Orizantal: 1. Anșov —
Nero. 2. Acin — Polina. 3. Nuna-
ta — Cinem. 4. Ume-
ras — N. 5. Litera — A — Cat.
6. Unanimă — Muta 7.
Ga — E — Asti — R. 8. O —
Dap — Re. 9. Jaz — Apa. 10.
Ad — Ata. 11. Nai — Ru. 12.
Amorul.

REBUS CRIPTOGRAFIC (5 puncte)

(7+3+8)
Teatrul Mic Academic

TRIUNGHI (5 puncte)

Orizantal: 1. Taritin. 2. Ala-
tau. 3. Ragaz. 4. Itar. 5. Taz.
6. Iu. 7. N.

EXCURSIE (10 puncte)

Orizantal: 1. Sinaia — Ialta.
2. Omul — Răcoare. 3. AB —
Excursie. 4. Risca — Reteza.
5. Ecou — Ti — E — IL. 6.
SC — Titu — Gto. 7. Pîini —
Arma. 8. Rt — Orb — Șurub.
9. E — Uriș — Nicu. 10. Dus
— Incet — Ec. 11. Eroii — Lo-
Jainici. 12. Acropoli — Dig. 13.
Lainici — Maci.

I MAI (10 puncte)

Orizantal: 1. Steaguri —
Parc. 2. Pace — Muncitor. 3.
Onoare — Vel — Sa. 4. Riu —
Artificii. 5. Ta — Mii — Te —
Lin. 6. I — Rio — Garzi — I.
7. Vb — Taiși — Pac. 8. Iă-
nina — Isteț. 9. Tineri — Tu —
Ra. 10. Ring — Batiste. 11.
CCA — Care — Emul.

ARITMOGRIFUL MARILOR (5 puncte)

Orizantal: Barent — Laptev
— Alba — Bering — Kara —
Aral.
Vertical: De la A la B:
Neagră.

TRIUNGHI (5 puncte)

Orizantal: 1. Sahalin. 2. A-
morez. 3. Horog. 4. Aron. 5.
Leg. 6. Iz. 7. N.

REBO (5 puncte)

(5+4)
Masca-Rada.

VICTORIA (10 puncte)

Orizantal: 1. Piața Roșie. 2.
Armata Roșie. 3. Catiușa. —
Tar. 4. Ed — An — Sto — O.
5. Id — Cu — Arsi. 6. Parce —
Stie. 7. A — A — Apăreat. 8.
Rupi — Ina — Bl. 9. Asediat —
Mai. 10. Dolar — Parc. 11. Ar —
Aviație.

ROMB (5 puncte)

Orizantal: 1. C. 2. Pas. 3.
Pesta. 4. Caspica. 5. Știre. 6.
Ace. 7. A.

O PINZA ÎN DEPARTARE (10 puncte)

Orizantal: 1. K. 2. Ta. 3. Ut.
4. Dai. 6. Poet. 7. Arva. 8. Ra.
9. Lm. 11. India. 13. Om. 14.
Rar. 15. Dana. 17. Id. 19. Egina.
21. Cormoran. 23. Raionare. 24.
Ene. 25. It. 26. Zi. 28. Sena. 30.
Ibis. 32. Zăvoi. 34. If. 36. Eli-
min. 38. Io. 40. Amiral. 43.
Lacuri. 44. Alegea.
Vertical: 1. Kataev. 2. Tудо-
ran. 5. Italia. 6. Parima. 10.
Marinar. 12. Dragoni. 13. Od-
goane. 16. Nemo. 18. Dănezi.
20. Iraționala. 21. Creștea. 22.
Rienzi. 27. Iși. 29. Aam. 31. Bi.
33. Vi. 35. Fiare. 37. Zice. 39.
Olia. 41. Mal. 42. Rug.

(continuare în n-rul viitor)

Prin cinci republici

(urmăre din pag. 1-a)

aplaudînd programul artistic susținut de artiști cunoscuți
și care cuprindea multe cîntece și jocuri populare rominești.
Cînd, peste puțina vreme, delegația noastră a avut cons-
fățuirii cu conducerea Ministerului Culturii din R.S.S.
Ucraineană și din R.S.S. Moldovenească am căpătat încă o
dovadă a interesului sincer și frățesc pe care-l nutrește față
de noi oamenii sovietici. Cu prilejul întîlnirii noastre am
discutat, printre altele, despre organizarea „Zilelor culturii
rominești” în Ucraina și Moldova Sovietică, în vara și
toamna acestui an. Ne-am dat seama îndată că atît într-o
republică cit și în cealaltă, va fi vorba de o acțiune de
mari proporții, care nu se va limita la Kiev și Chișinău,
ci va cuprinde întreaga republică. Pregătirile care se fac
sînt impresionante. Viața țării și a poporului nostru va fi
prezentată sub toate aspectele și — în să subliniez —
foarte documentat. Nu mă îndoiesc că ceea ce în cursul
discuției noastre, tovarășii ucraineni au exprimat sub formă
de desperat: „Vrem ca în fiecare sat să pătrundă cunoștin-
țele despre România” — se va împlini.

ete de popularizare, în-
nd expoziția, em-
expoziției. Vignetele,
oare albastră, au fost
uite gratuit vizitatori-
le s-au aplicat de c:
tă pe corespondențe
diate în decada în
și au fost obliterate
mpilele postale.

inche
asigu
per
cas
rile
ACCIDENTE
la

ADAS

